

Pasaulio Įvykių Savaitinė Apžvalga

Prezidentas Rooseveltas padaršino lietuvius kovoj už atgavimą Lietuvos nepriklausomybės

Pereitą savaitę, spalio 15 dieną, Amerikos lietuvių piliečių delegacija, kuri nuvyko į Baltąjį Namą pas Suvienujų Amerikos Valstijų prezidentą F. D. Rooseveltą, išgirdo iš jo labai malonius lietuviams žodžius. Tie žodžiai ne tik lietuviams Amerikoje, bet ir visame pasaulyje turi sužadinti viltį, kad Lietuvos nepriklausomybės bus atsteigta ir kad Rusijos despotas iš lietuvių žemės bus išvytas. Tie prezidento žodžiai turi sužadinti lietuviuose didžiausią pasiryžimą ir drąsą dirbti lietuvių tautos laisvės atgavimui ir apgynimui.

Lietuvių piliečių delegacija įteikė prezidentui memorandumą, kuriame buvo išreikšta Amerikos lietuvių padėka už Amerikos valdžios pasipriešinimą Lietuvos užgrobimui ir viltis, kad prezidento nusistatymas priešintis agresijai padės Lietuvai vėl tapti nepriklausoma.

Perskaitęs lietuvių memorandumą, prezidentas Rooseveltas pasakė: "Čia yra žymi klaida". Lietuvių delegacija, išgirdusi tuos žodžius, sakė, nutirpusi iš susirūpinimo, bet prezidentas Rooseveltas tą jų nutirpimą pavertė į džiaugsmą, paaiškindamas, kame jis matė klaidą: "Jūs kalbate apie Lietuvos nepriklausomybės praradimą. Lietuvos nepriklausomybė neprarasta. Ji tik laikinai užgnaužta". Toliau pasikalbėjime prezidentas Rooseveltas išreiškė užuojautą Lietuvai jos nelaimėje, padaršino Amerikos lietuvių piliečius rupintis Lietuvos nepriklausomybės atgavimu, ir išsitarė, kad ji gali būti atgauta greičiau negu mes tikimės.

Pas prezidentą delegacija užtruko 20 minučių. Atvykusius pas prezidentą lietuvių prezidentui pristatė L. Šimutis, Susivienijimo Lietuvių Rymo Katalikų Amerikoje prezidentas. Tvarkos dabojo F. J. Bagočius, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje prezidentas.

Memorandumą įteikti prezidentui Rooseveltui buvo pavesta teisėjui J. Žiurui iš Chicago, ką jis atliko. Dovanas įteikti prezidentui ir prezidentinei buvo pavesta P. Grigaičiui iš Chicago, ką jis irgi atliko.

Sumanymas, kad Amerikos lietuvių nueitų pas šalies prezidentą su savo pareiškimu Lietuvos nelaimės reikale, kilo iš Lietuvos pasiuntinybės Washingtonė. Iš pradžių buvo manyta, kad dar tebeorganizuojama "Lietuvai Gelbėti Taryba" galės kalbėti į prezidentą Amerikos lietuvių vardu. Bet tai būtų buvę daugiau negu keista, kadangi ta "Taryba" nėra jokia organizacija, o tik liuosnorių komitetas, kurio dalyviai teisėtai neatstovauja jokių organizacijų, ir jeigu tokia "Taryba" būtų kalbėjusi Amerikos lietuvių vardu, tai būtų išrodę, kad tokio žygio pasiūmė niekam neatsakomąjį samovancą.

Todel buvo nutarta, kad delegacija susidės iš didžiausių lietuvių organizacijų teisėtų atstovų. Tokiomis organizacijomis Amerikoje yra Susivienijimas Lietuvių Amerikoje ir Lietuvių Romos Katalikų Susivienijimas Amerikoje. Delegacijos šias organizacijas atstovavo SLA prezidentas F. J. Bagočius ir LRKSA prezidentas L. Šimutis. Kiti delegacijos dalyviai buvo arba SLA nariai arba LRKSA nariai. Jie galėjo dar atstovauti save arba savo privačias įstaigas, bet tai buvo jau antraeilis dalykas. Prie F. J. Bagočiaus ir L. Šimučio delegacijoje buvo dar šie vyrai: P. Grigaitis ir M. Vaidyla, SLA Apšvietos Komisijos nariai, J. B. Laučka, LRKSA švietimo komisijos narys, kun. J. Švagždys, J. Žiuris, K. Karpis, P. Pivarunas, P. Milleris. Prie delegacijos pas prezidentą taipgi buvo nuėję A. Kumskis ir E. Mikuziūtė iš Chicago. Delegacijai priėjimą prie prezidento parupino Viktoras Šolis, jaunas chigagietis lietuvis, užimęs svarbią vietą komercijos departamente.

Lietuvių delegacijos memorandumo tekstas

Ant didelio popieriaus lapo, parašytas gražiu rankraščiu, Amerikos lietuvių piliečių pareiškimas S. A. V. prezidentui buvo sudėtas iš sekamų žodžių:

To His Excellency Franklin Delano Roosevelt
President of the United States
Mr. President:

The delegation before you, Mr. President, represents most of the Lithuanian people, citizens of the United States; it is here to encourage you in the great task of bringing reason and law to reign again in a distracted world.

With the world aflame, with ruthless might attempting to conquer the earth, the Lithuanian people in America were moved — moved to great depths of sorrow when their native land and the land of their forebears lost her freedom.

When Lithuania fell, it seemed that the nations of the earth, particularly those nations who had recognized her as independent, were disinterested, none condemned that act of extirpation which to the Lithuanians of America seemed so needful of condemnation.

Then, on the twenty-third day of July 1940, your State Department, Mr. President, announced the attitude of the government of the United States regarding the loss of Lithuania's independence. Among other declarations, it said:—

"The policy of this government is universally known. The people of the United States are opposed to predatory activities no matter whether they are carried on by the use of force or

S. A. V. PREZIDENTAS F. D. ROOSEVELT

"Lietuvos nepriklausomybė nėra žuvus, ji tik laikinai užšlopinta", pareiškė prezidentas Amerikos lietuviams, padaršindamas juos kovoj už Lietuvos laisvę.

by the threat of force. They are likewise opposed to any form of intervention on the part of one state however powerful in the domestic concerns of any other sovereign state however weak.

"These principles constitute the very foundation upon which the existing relationship between twenty-one sovereign republics in the New World rests.

"The United States will continue to stand by these principles, because of the conviction of the American people that unless the doctrine in which these principles are inherent once again governs the relations between nations, the rule of reason, of justice and of law in other words the basis of modern civilization itself — cannot be preserved".

That was a clear, understandable and unequivocal statement of policy. It was an act of condemnation of a wrong committed by a great power against a weak nation. At last the clamor of destruction was overcome by the call to reason and justice and our people were glad that the voice came from the greatest liberty-loving nation on earth — the United States of America.

We are proud that our United States of America stands firmly behind a policy that knows no compromise with aggression. Your courageous stand, Mr. President, on the side of justice, law and reason enkindled the flame of hope — a hope that Lithuania may again take her place amongst the nations of the earth.

Please accept, Mr. President, the sincere gratitude, esteem and also the profound admiration of the Lithuanians of America for that declaration.

Pasirengimai prie karo ir Balkanuose ir Turkijoje

Kariauti rytinėje Europoje, Turkijoje, Arabijoje ar Egipte pereitą savaitę Hitleris dar vis tik rengėsi. Rumanija jau visa užimta vokiečių kareivių ir vokiečių aeroplanai saugo aliejaus šulinius. Vokiečių submarinos dalimis atvežtos Dunojum prie Juodųjų jūrų. Rusai buk protestavę prieš tai, bet matyt iš tų protestų nieko neišėjo. Besarabijoje rusų armija taisosi aerodromus ir kasa apkalus prie Pruto upės. Bet tas nereiškia, kad komunistai pasirengia tuoj pradėti karą su naciais.

Kalbomis, grąšinimais ir diplomatiniais žygiais Hitleris toliau stengėsi pajungti sau kitas balkanų šalis, ypačingai Jugoslaviją ir Graikiją. Su Jugoslavija pereitą savaitę Vokietija jau padarė sutartį, sulgę kurios jugoslavai pasižadė pirkti iš Vokietijos visus fabrikų išdirbinius, negaminai jų pas save namie, bet rupintis suteikti Vokietijai kuoduogiau maisto. Bulgarijoni Vokietija privežė daugybę patrankų ir tankų, kurių bulgarai nemoka vartoti. Pamokini bulgarų to "amato" i Bulgariją dabar privažiavo daugybė "turistų". Jie važiuoja buk tai Bulgarijos gamta grožėtis, bet ištikrųjų tie "gamtos mylėtojai" yra Vokietijos armijos oficeriai ir mechanikai, pasiūstį i Bulgariją parengimui bulgarų prie karo.

Graikija ir Turkija, matydamos vokiečių veiklumą Balkanuose, rengėsi prie karo. Graikijos kariškos jėgos yra labiau negu menkos. Bet Turkija turi labai didelę armiją, gerai apginkluotą. Pereitą savaitę apie pusantro milijono turkų kariuomenės buvo po ginklu. Iš Sovietų Rusijos Turkija vėl girdėjo "moralės pa-

ramos" pažadus, ir iš to suprato, kad tikros paramos negaus. Nežiūrint i tai, Turkija rodė pasiryžimą kariauti, jeigu bus užpulta. Dardanelų sąsiaura yra taip tvirtai apginkluota ir taip sunkiai prieinama, kad be didelio karo niekas jos negali paimiti. Kare su Hitleriu Anglija gali duoti Turkijai nemažai pagelbos. Tuo Turkija gal labiausia buvo padaršinta.

Mussolinio kariuomenė Egipte tebestovėjo ant vietos. Jo laivynas Viduržemio jūroje tebesislapstė nuo Anglijos laivyno. Pereitą savaitę anglų karo laivai išvažinėjo visą jūrą skersai ir išilgai, įšiekdami Mussolinio laivyną, bet niekur neužtikio nei vieno italų kariško laivo. Savaitę prieš tai anglų laivai paskandino tris mažus italų kariškus laivus.

Prie karo rytuose, ar tai Turkijoje ar tai Egipte, pasirengė ir Anglija. Visą pereitą savaitę įvairiausi ginklai ir kariuomenė buvo vežama iš Anglijos kur tai i rytus, gal i Afriką, gal i Palestiną ir Iraką. Buvo spėjimų, kad Anglija rytuose nelauks, kol Hitleris ar Mussolini pasirinks laiką karui pradėti, bet pati pradės užpuolamąjį karą. Tai būtų siurprizas Hitleriui.

Turkijoje ar Egipte Anglija gali sumušti fašistus su naciais, arba nacių su fašistais gali sumušti anglus, tas visvien nereišk karo pabaigos. Jeigu Anglija būtų sumušta rytuose, tas nereišk, kad Anglija bus pralaimėjusi karą. Tik tuomet Anglija veikiausia bus pralaimėjusi karą, kuomet ji bus sumušta pačioj Anglijoj, ir Londonas bus paimtas. Taip pat Hitleris bus pralaimėjęs karą, tik kuomet jo jėgos bus sumuštos pačioj Vokietijoje. Todel karas Anglijoj pasilieka svarbiausias.

Ar karas Anglijoj sumažės žiemą?

Jau bus 50 naktų, kaip nacių bombesniai lanko Londoną ir mēto iš oro "Molotovo duonos krepsnius" (taip yra pramintos baisiosios bombos). Visokios rūšies aeroplanai, tai didžiausi, tai maži, ir visokiomis formacijomis, tai didelėmis kruvomis tai mažais būreliais, vokiečių aeroplanai bandė užpildinėti Londoną. Nuo rugsėjo 5 dienos vokiečiai sakėsi pradėję "visiško išnaikinimo" karą. Nemielaširdingu bombardavimu visko, ne tik militarinų tikslų, jie tikėjosi nugązdinti Anglijos gyventojus, užmušti jų dvasią. Bet visvien anglai laikėsi. Po nuolatinio bombardavimo, su nuolatiniais sprogimais, šaudymais ir gaisrais gyvenimas Londone darėsi varginantis. Prasidėjo ligos. Pasirodė baisi liga, kurią galima pavadinoti smegenų uždegimu. Daktarai ir slaugės turėjo dirbti dieną ir naktį. Žmonės turėjo priprasti slapstyti, miegoti ir gyventi urvuose. Vietoj važiuoti busais, kurių nebeliko, londoniečiai turi vaikščioti pėsti, kas jiems nėra sunku, nes iš viso svieto miestelėnų londoniečiai labiausia mėgdavo pėsti vaikščioti ir prieš karą.

Atėjus rudenii Londono bombardavimas nesumažėjo. (Užbaiga ant 8 pusl.)

Dovana SLA Nariams

Tik ką prasidėjęs SLA Trečias Vajus rodo neapsakomai didelio upo ir susidomėjimo visoje mūsų organizacijoje. O juodaugiau juo domisi visi buvę praeitų vajų organizatoriai, kurie su pasiryžimu ir kilniais pareiškimais registruojasi SLA Centre, pasizadėdami prirašyti kodaugiausia naujų narių. Kai kurie organizatoriai jau yra prisiuntę naujų aplikantų, kas rodo, kad šis vajas ištisų bus pasekmingas.

Ypač didelio upo organizatoriams pasireiškė po to, kai paskelbėme, kad naujai prisirašantieji nariai gaus dovanų SLA Jubiliejinį Albumą, vertės \$5.00. Besiregistruodami organizatoriai, minimos dovanos paskyrimą širdingai užgiria, nes žino, kad tai pagelbės gauti naujų narių. Bet nemažas narių ir organizatorių skaičius pradėjo reikšti pageidavimą: "Kodel gi ta dovana bus duodama tik naujai prisirašiusiems nariams? Kodel jos negalės gauti praeituose vajuose mūsų prirašyti nariai, arba visi seni nariai?". Toks narių ir organizatorių pageidavimas kaip tik supuolė su SLA sekretoriaus ir SLA prezidento manymu, kad ta pati dovana būtų duodama visiems SLA nariams, nepaisant, kada jie prirašyti ir kas juos prirašė.

Sekretorius su prezidentu tos dovanos nariams teikimą pamatuoja tuo, kad daugelis SLA narių, nors labai norėjo ir nori, bet del finansų stokos, negalėjo ir negali Albumo įsigyti ir tuo gražiu leidiniu pasidžiaugti bei kitiems jį parodyti.

Šį savo sumanymą ir SLA narių pareikštą pageidavimą SLA prezidentas su sekretorium taip sakant "gyvu kumu" padarė spalio 15 dieną, kuomet prezidentas lankėsi SLA Centre. Pilnai apie tai išsikalbėjus, prieita tos išvados, kad SLA Albumą duoti *visai dykai* pirmiems dviems tukstančiams senų narių tokiomis lengvomis sąlygomis, prie kurių kiekvienas narys gali pilniausiai prisitaikyti.

SLA ALBUMO GAVIMUI SĄLYGOS

SLA Albumą, tą istoriškąjį SLA Jubiliejinį leidinį, kurio viena kopija kainuoja \$5.00, du pirmi tukstančiai narių iki Kalėdų galės gauti *visiškai dovanai* nė vieno cento už jį neprimokėdami, sekančiomis sąlygomis:

1. Užsimokėdami prieš Kalėdas išanksto vienu kartu visas duokles **UŽ VIENUS METUS** tie nariai, kurių apdrauda siekia virš \$300.

2. Užsimokėdami prieš Kalėdas išanksto, vienu kartu, visas duokles **UŽ DU METUS** tie nariai, kurių apdrauda siekia nuo \$100 iki \$300.

3. SLA Albumą gaus tik tie nariai, kurių taip sumokėtos išanksto duoklės bus prišistos i Centro raštinę pirm **KALĖDŲ**, tai yra nevėliau gruodžio 25 dienos, 1940 m.

Ne vienas narių gali pagalvoti ar paklausti, kas gi atsitiks su mano išanksto sumokėtomis duoklėmis, jei man pasitaikytų kokia nelaimė? I tai atsakome: atsitikime nario mirties visos išanksto sumokėtos duoklės bus sugrąžintos nario pašalpgaviniui. Susivienijimas niekuomet nepasilaikys ir niekad nepasilaikys narių permokėtų ar išanksto sumokėtų duoklių. Taigi ir šiame atsitikime nariai neprivalo prisibijoti, kad su jų išanksto sumokėtomis duoklėmis galės kas nors atsitikti, jei duoklių išanksto sumokėjimo laikotarpy bent kuriam pasitaikytų numirti. Bet visi turi pilnai įsitikinti, kad sumokėję duokles aukščiau nurodytu budu, gaus po SLA Albumą, tą vertingą dovaną, apie kurią jau dabar plačiai kalba organizatoriai ir jų prospektai; dovana, kuria didžiujasi kiekvienas lietuvis, kurio namuose tik tas Albumas randasi.

Pasitikime, kad visi nariai bus patenkinti šiuo mūsų pasiulymu turėdami progos gauti tą puikią dovaną **VI-SAI DYKAI**.

O SLA kuopų finansų sekretorių prašome apie šį nepaprastą pasiulymą visiems nariams pranešti lapkričio mėnesio susirinkimuose. Kuomet nariai mokės duokles, paaiškinkite jiems, kad jie pasiskubintų užsimokėti duokles aukščiau nurodytu budu, ir jie gaus Albumą dykai, neprimokant nė vieno cento, ir kai tik jo pinigai bus prišusti i Centrą — jie gaus SLA didelį, gražų ir turiningą Albumą tiesiog i savo namus. Išdalinus du tukstančius Albumų — daugiau nebus dalinama. Todel kiekvienas narys turi pasiskubinti užsimokėti duokles, kad gaus dovaną SLA Albumą.

F. J. BAGOČIUS,
SLA prezidentas,
M. J. VINIKAS,
SLA sekretorius.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly

PUBLISHED EVERY FRIDAY
By the Lithuanian Alliance
of America

KLEOFAS JURGELIONIS
Editor

DR. M. J. VINIKAS
Business Manager

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00

307 W. 30-th St., New York, N. Y.
Tel.: LACKawanna 4-5529

PILDOMOSIOS TARYBOS IR PASTOVIUJŲ KOMISIJŲ ADRESAI

Pildomoji Taryba:

Adv. F. J. BAGOCIUS, prez.,
253 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

J. K. MAZUKNA, vice prez.,
1325 W. North Ave.,
N. S. Pittsburgh, Pa.

DR. M. J. VINIKAS, sekr.,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.

ADV. K. P. GUGIS, išdin.,
3323 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

DR. S. BIEZIS, dr. kvot.,
2201 W. Cermak Rd.,
Chicago, Ill.

M. MOCKUS, išdo glob.,
726 E. 7-th St.,
So. Boston, Mass.

M. MIKUZITUT, išdo glob.,
2121 N. Western Ave.,
Chicago, Ill.

Istatų Komisija:

DR. A. MONTVIDAS,
2400 W. Madison St.,
Chicago, Ill.

P. W. BIRŠTONAS,
205 W. Oak St.,
Shenandoah, Pa.

M. BAKANAS,
2404 Charles St.,
Pittsburgh, Pa.

Finansų Komisija:

C. K. PIKIEL,
629 - 54-th St.,
Pittsburgh, Pa.

A. S. TREČIOKAS,
514 Walnut St.,
Newark, N. J.

ADV. K. S. CELEDINAS,
6314 N. Broad St.,
Philadelphia, Pa.

Kontrolės Komisija:

REV. M. VALADKA,
1743 N. Sumner Ave.,
Scranton, Pa.

P. DARGIS,
25 Strauss St.,
Pittsburgh, Pa.

J. ŽEMANTAS,
130 Congress Ave.,
Waterbury, Conn.

Skundų ir Apeliacijų Komisija:

REV. B. F. KUBILIUS,
2 Atlantic St.,
So. Boston, Mass.

P. B. BALČIKONIS,
R. F. D. No. 1,
Kirkwood, N. Y.

ADV. A. LIDY,
7310 So. Fairfield Ave.,
Chicago, Ill.

Apšvietos Komisija:

DR. P. GRIGAITIS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

V. J. KOLICIENE,
2222 Forbes St.,
Pittsburgh, Pa.

M. VAIDYLA,
840 W. 33-rd St.,
Chicago, Ill.

Labdarės Komisija:

DR. M. J. VINIKAS,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.

M. KEMESIENE,
3434 Howard St.,
Detroit, Mich.

H. KLIMIENE,
907 E. 130-th St.,
Cleveland, Ohio.

Sveikatos Komisija:

DR. P. ZALATORIS,
1821 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

DR. D. PILKA,
528 Columbus Ave.,
Boston, Mass.

DR. S. A. SLAKIS,
6733 Crandon Ave.,
Chicago, Ill.

Jaunuolių Komisija:

O. ZORSKAITĖ,
1709 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.

A. VAIVADA,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

S. RUPŠLAUSKIS,
100 Anderson St.,
Pittsburgh, Pa.

Prieglaudos Namų Komisija:
J. BRAZAUSKAS,
17909 Maplecliff Rd.,
Cleveland, Ohio.

J. JARUS,
8813 Empire Ave.,
Cleveland, Ohio.

K. POCUS,
12048 Halsted St.,
Chicago, Ill.

Nepateisinamas Amerikos lietuvių pasyvumas

BEVEIK kiekviename Tėvynės nu-
meryje jos redaktorius brolis K.
Jurgelionis teisingai primena Amerikos
lietuviams, kad mums reikia be jokio at-
dėlio visą pasiryžimu organizuoti
pagelbą pavergtai ir žudomai lietuvių
tautai. Griežtą pasmerkimą Lietuvos
pavergėjams ir paraginimus Amerikos
lietuviams kuogreičiausiai organizuoti
medžiaginę ir moralę pagelbą žudomai
lietuvių tautai užtinkame tik Tėvynės
redaktoriaus rašiniuose. Tiesa, ir kiti
laikraščiai kalba Lietuvos gelbėjimo
klausimais, bet didžiojoje jų rašiniuose
yra politiškos krypties.

Kuomet Lenkijos imperializmas at-
plėšė nuo Lietuvos jos sostinę Vilnių,
Amerikos lietuvių išeivija didžiausiu su-
sijaudinimu sutiko tą skaudų įvykį ir
tuojau pradėta organizuoti neatlaidi ko-
va už Vilniaus vadavimą. Tuojaus pra-
sidėjo rinkimas medžiaginės paramos
pavergtiams ir kankinamiems Vilniaus
krašto lietuviams, tuojaus sukurtas Vil-
niaus vadavimo himnas: "Ei, pasaui,
mes be Vilniaus nenurimsim". Rašėme
ir siuntėme kitų valstybių vyriausybėms
protesto rezoliucijas smerkdami Lenkijos
imperializmą ir prašydami užtarimo Vil-
niaus išvadavimui iš lenkiškos vergijos.

Lenkija pagrūmojo Lietuvai karu,
reikalaujama tik diplomatinį santykių
tarpe Lietuvos ir Lenkijos įsteigimo,
koks sujudimas tuomet Amerikos lietu-
vių išeivijoje kilo! Aukos plaukė, pro-
testo rezoliucijos kaip iš gausybės rago
skrido į visą pasaulį.

Hitleris atplėšė Klaipėdą nuo Lietu-
vos ir vėl Amerikos lietuvių kolonijose
energingas ir griežtas pasipriešinimas
nacių imperialistiškam žygiui. Vėl tuk-
stančius dolerių aukų sudėjom, šimtus
protesto rezoliucijų išsiuntinėjom.

Bet štai kruvinojo Rusijos komuniz-
mo tiranija sunaikina Lietuvos nepri-
klausomybę ir pavergia visą tautą, tai
Amerikos lietuvių išeivija tik skausmo
balso sudejuoja ir jokios ryžtingos aki-
jos Lietuvos žmonių gelbėjimui ikišiol
neparodo. Tik kalbos, kalbos ir diskusi-
jos daugiausiai iš politiško taškaregio.
O kad ištukstančiams iš Stalino kruvinų
nagų lietuviams reikalinga umi pagelba,
rodos niekam tas nerūpi. Neabejotinai
kiekvienas lietuvis supranta, kad reikia
buti pasirošusiems su visokia galima
pagelba Lietuvos žmonėms, bet tokios
pagelbos organizavimui jokių kurybinių
žygių niekas nedaro. Buvo suvažiavi-
mai, išrinkti komitetai, įsteigti fondai,
bet tai ir viskas. Lyg rodos kas kitas
ateis ir atliks tą visą darbą, kuris reikia
Amerikos lietuvių išeivijai atlikti Lietu-
vos žmonių gelbėjimui.

Kiekvienas lietuvis aiškiai žino, kad
ne tik sunaikinta Lietuvos nepriklauso-
mybė, ne tik pavergtai lietuvių tauta, bet
net mūsų tautos išnaikinimo pavojus
baisioji šmėkla atsistoja prieš kiekvie-
no lietuvių akis begėdiškai šaiposi.
Žmogžudingos Maskvos kruvinasis dik-
tatorius šiandien Lietuvoje kankina ir
žudo daugelio Amerikos lietuvių tėvus,
brolius, seseris ir kitus artimus gimines
ir grūmoja visos lietuvių tautos sunaikini-
mą, o mes tik kalbomis ir diskusijomis
apie Lietuvos likimą pasitenkiname.

Ką ištikro reiškia tokis Amerikos
lietuvių pasyvumas? Kad Amerikos lie-
tuviams nerūpėtų Lietuvos likimas, to
pasakyti negalima. Tai kodėl taip silpna
akcija pasireiškia Lietuvos ir jos žmo-
nių gelbėjimui? Kokios to viso priežas-
tys yra?

Svarbiausia to viso priežastis be abe-
jonės yra gerai organizuota ir ribiai ap-
mokama Maskvos propaganda Amerikos
lietuvių tarpe. Kruvino Lietuvos paver-
gimo užtarėjai, lietuviški komunistai, į-
stengia laikinai nuslopinti Amerikos lie-
tuvių visuomenės užsidegimą gelbėti Lie-
tuvą. Jie savo spauda ir viešais susirin-
kimais kol kas įstengia suklaidinti Ame-

rikos lietuvių liaudį. Jiems patarnauja
ta aplinkybė, kad Stalino legionai neiš-
leidžia iš Lietuvos jokio teisybės žodelio
ir Amerikos lietuvių negali sužinoti iš
savo giminių gyvenančių Lietuvoje kas
ištikro tenai dedasi, kaip juos terorizuo-
ja ir persekioja Maskvos slaptoji policija.
Jei pasiekia Amerikos lietuvių koki-
a žinia iš Lietuvos, tai jų giminės pri-
versti rašyti tik tai, kas leidžiama jiems
į užsienį rašyti. O jiems leidžiama rašyti
tik pasigyrimai, kad dabar Lietuvoje
tikras rojus užvesnėto. Tokia Mas-
kvos propaganda iš Lietuvos žmonių ra-
šomais laiškais einanti ir Maskvos agen-
tų Amerikos lietuvių gyvenime pastan-
gų suklaidina daugelį nepajiegančių
savitoviai protauti mūsų brolių ir sese-
rų. Tokia Lietuvos pavergėjų propagan-
da slopina Amerikos lietuvių dvasią ir
pasiryžimą teikti pagelbą Lietuvai ir jos
žmonėms.

Antra priežastis bene bus, tai pati
Lietuvos žuvimo nelaimė. Tokis daugeliui
netikėtas smugis sunaikinęs Lietuvą
ir kartu sunaikinęs kiekvieno tikro lie-
tuvio gražiausias svajones, kad mūsų Lie-

Iš ateities istorijos

RUGSEJO 23 dieną 1941 metais vokiečių
armija užėmė Kauną.

Keliomis dienomis prieš tai vokiečiai jau
buvo paėmę Slonimą, Pinską ir Žitomirą. Uk-
rainoj Kievas jau buvo apsuptas iš trijų pu-
sių.

Bolševikų raudonoji armija elgėsi keistai.
Išrodė, kad tai buvo labai didelė karo įjega.
Visais keliais ir šuntakiais porą savaitių prieš
tai ji traukė Vokietijos linkui. Su dideliu
bildėsiu dardėjo milžiniškos sunkiai apšarvuot-
os tankos, važiuavo trokai su amunicija ir pro-
viantu, tarp trokų painiojosi arklių su viso-
kio didumo patrankomis, jojo kazokai, ėjo vi-
sokiausio azijotiški pėstininkų pulkai, tarp ku-
rių vienas kitur buvo matyti ir moterų būriai.
Per ištisas dienas vietos gyventojai vienas su
kitu negalėjo susišioti ar susisiekti kitaip,
kaip tik eidami pėsti per laukus ar girias.
Raudonoji armija turėjo užėmusi visus kelius
ir ties jais nakvojo. Ore labai dažnai skrido
vilktės aeroplanų su tokiu bausiu užimu, kad
jiems skrendant sunku buvo susikalbėti. Ar-
mijos ėjimui rodė nebus galo.

Lietuvos kaimiečių trobos kasnakt buda-
vo užimtos kareivijai. Bet tai daugiausia bu-
davo "politruakai". Jie pasakodavo lietuviams,
kad dabar jie eina iškariauti laisvę viso sve-
to liaudžiai, kad prieš Raudonąją armiją jo-
kia buržuazija negalės atsilaukyti. Lietuviai
klausydavosi jų kalbų linguodami galvas. Jie
nepavydėjo "liaudies laisvės" visam pasaui.
Jie jau buvo atsiragavę tos "laisvės".
Jeigu į trobą įeidavo kareiviniai, ir raskdavo
ten bekalbantį "politruką", tai jis tuoj išei-
davo. Net lietuvių ukininkai pastebėjo, kad
Raudonoji armija tarp "politrukų" ir kari-
ninkų meilės nebuvo.

Vėliau ir labai neužilgo pasirodė, kad
antagonizmas tarp "politrukų" ir karininkų
buvo viena svarbiųjų priežasčių, kodėl Rau-
donoji armija taip greitai žlugo. Tai gal ne-
buvo svarbiausia priežastis, bet tai buvo prie-
žastis, kuri visiems metėsi į akis. "Politru-
kai" buvo dalių tos gaudinimo ir teroro siste-
mos, kuria pasilaikė Stalino tiraniška diktatu-
ra. Kita tos sistemos dalis buvo "gepejušni-
kai" (GPU). Kaip "gepejušnikų" bijojo ir
ne kentė visi žmonės, taip "politrukų" bijojo ir
ne kentė visi kareiviai. Karas atgaivino kareiv-
vuiose drąsą ir paliosavo jų rankas. Jie pra-
dėjo nebe paisyti "politrukų", jie pradėjo
jiems atsikėryti ir juos tiesiog naikinti. Bet
pasiliuosuodami nuo "politrukų", jie greit su-
prato, kad jiems reikia pasiliuosuoti ir nuo
viso to, ką "politrukai" atstovauja. Jie pa-
sijuto, kad naikindami "politrukus", jie eina
prieš patį "tovariščių" Staliną, kurs tuos "po-
litrukus" pastatė. Pasukt atgal jau jiems ne-
bebuvo galima.

Iš to išplaukė tas keistas Raudonosios ar-
mijos elgėsys karo fronte, kurs daugeliui iš-
syk nebuvo suprantamas.

Stalinas su Molotovu ilgai saugojos, kad
neįsivėlus į karą su Hitleriu. Abudu buvo pil-
ni baimės, ypač Stalinas. Ne Sovietų Rusija
ir ne kvailas komunizmas jiems rūpėjo ir ne

tuva susilauks šviesios ateities, kad mu-
sų broliams ir sesutėms bus malonus ir
laimingas gyvenimas nepriklausomoj tė-
vynėje, neišvengiamai įstumė daugelį į
bevilgtę. Nenuajiena šiandien išgirsti lie-
tuvių išsireiškimus: ką lietuvių padarys
prieš tokią milžinišką Rusiją, Lietuva
žuvusi amžinai, ir panašiai.

Beviltis nusiminimas neturi rasti
vietos Amerikos lietuvių tarpe. Lietuva
pergyveno ne vieną labai tamsų laikotar-
pį, be abejonės pergyvens ir šį gal kru-
viniausį savo istorijoje laikotarpį. Užia
pasaulio persitvarkymo audra ir kuo ji
baigsis niekas nežino. Galimas daiktas,
kad ji sunaikins visokią priespaudą pa-
saulyje ir išlaisvins ne tik Lietuvą iš kru-
vinos Stalino vergijos, bet ir pačios Ru-
sijos žmonėms laisvęsi gyvenimą atneš.
Pasaulyje nėra nieko amžino. Juo labiau
amžinai negali išsilaikyti kruvinu teroru
paremta priespauda.

Amerikos lietuvių, kaip laisvos mu-
sų tautos nemažos dalies žmonių, parei-
ga yra be jokio delsimo organizuoti viso-
kia galima pagelbą pavergtai Lietuvai ir
jos kankinamiems žmonėms, mūsų gimini-
mėms. Tad neatidėliodami rytojui nuo
žodžių pereikime prie realių darbų, kad
galėtumėm pagelbėti lietuvių tautai išsi-
laikyti nuo sunaikinimo.

PATRIOTAS.

del jų apsaugos jie taip ilgai buvo pataikavę
Hitleriu. Jie drebėjo tik už savo kailį. Kaip
visi praeities tiranai, Stalinas nepasitikėjo nie-
ku. Jam vaidenosi priešai visuose kampuose.
Užsidaręs Kremliuje, jis dažnai turėdavo ha-
lincinacijas, kad kas nors taikosi pagriebti jį
už gerklės. Jis iš proto išvesdavo Kaganovi-
čių savo įtarimais. Jis negalėdavo miegoti tą
naktį, kuomet Kaganovičius jam nepranešdavo
iš vakaro, kad šianakt jis vienu priešu ar-
ba vienu "trockistu" jau turės mažiau. Kas-
nakt arti Kremliaus kas nors buvo nužudo-
mas, kad Stalinas galėtų ramiau miegoti.
Kasdieninė nužudomų kvota nuolat augo. Ir
tas bausių darbas buvo atliekamas tyliai, kad
nei šuva nelotų. Apie pradingusius niekas
negalėjo nei prasižioti iš neišreikiamos bai-
mės, kad pats kitą nakt nežūtų. Kremliaus
apielinkėje niekas nežinojo, ar jis bus gyvas
rytoj. Bet Kremliaus budelių rankos galėjo
pasiekti savo aukas ir už tukstančių mylių.

Stalinas nepasitikėjo visa Raudonąja ar-
mija, kaip Trockio padarui. Kiekviename
raudonarmietyje jis matė trockistą. Jis nu-
žudė ne šimtus bet tukstančius Raudonosios
armijos generolų ir karininkų. Į armiją jis
ikišo didžiausią nerštą "politrukų", kad jie
šnipinėtų apie ką kareiviai, o ypač karininkai
kalbasi. "Politruko" pranešimas apie kari-
ninko neįtikimybę Stalinui reikėdė tylią to ka-
rininko "likvidaciją". Bet Stalinas pagalios
pradėjo nepasitikėti nei "politrukais" nei "ge-
pejušnikais".

Stalinas bijojo, kad Raudonoji armija ka-
da nors surengs jam pražūtį. Jis numanė,
kad taikos laiku armiją suvaldyti jis dar ga-
lėtų su "politrukais", o jei "politrukų" neuž-
tektų, tai su "politrukais" ant "politrukų".
Vienok ar tie visi "politrukai" galėtų apsau-
goti Staliną karo laiku? Stalinas matyt tik-
rai žinojo, kad ne. Todėl, bijodamas armijos
keršto, jis vengė karo arčiau kaip ugnies.
Taip jis drebėjo del savo kailio.

Ribbentropas tą tirano ypatybę gerai su-
prato. Ko tik Hitleriui reikėjo iš Stalino, tą
jis per Ribbentropą visuomet greit gavo. Kad
tik išvengus karo ir savo armijos keršto, Sta-
linas gal būtų ir visą Rusiją Hitleriui atida-
vęs be jokio pasipriešinimo. Iš baimės del
savo kailio iš pusės savo vergų Stalinas tik
reikalaudavo iš Hitlerio sulosti kokią nors ko-
mediją, kurį Stalino nusilenkimą Hitleriui pa-
teisintų. Hitleris visokias komedijas su Stali-
nu ir lošdavo.

Vienok į 1941 metų rudenį Hitleris buvo
priverstas umai pakeisti savo planus ir atsisa-
kyti nuo komedijų lošimo su Stalinu. Iš vie-
nos pusės, Vokietijoje, Balcanuose, o ypač Ru-
manijoje užderėjo labai menkas derlius, ir vo-
kiečiams grėsė ateinančią žiemą maisto stokos
pavojus. Iš kitos pusės, karo pabaigos dar
nesimatė, o tuo tarpu Amerika jau buvo gerai
prisirengus prie karo ir by valandą galėjo pas-
kelbti karą Hitleriui. Nors Londonas jau bu-
vo visai sunaikintas, bet Anglijos oro laivy-
nas nesumenkėjo. Anaipol, anglai vis smar-
čiau naikino Vokietiją. Hitleriui reikėjo umai

gauti ir daugiau maisto ir daugiau aliejaus.
Matyt nenorėdamas rizikuoti, kad Stalinas jį
kartais gali prigauti, Hitleris nusitarė umai
paimti visą Ukrainą, kol Stalinas nespėjo iš-
vežti į Rusiją javų, ir tuo pačiu žygiu paimti
Kaukazą su visais jo aliejaus šaltiniais. Pa-
siremami slaptomis žiniomis, Hitlerio gene-
rolai įtikino jį, kad jie galės Stalino armiją
sumušti dar greičiau, kaip Lenkijos armiją ir
Francijos armiją. Be to Hitlerio armijoj jau
tarnavo gerokas skaičius rusų karininkų, ku-
rie pabėgo iš Raudonosios armijos į Vokietiją
savo gyvastis gelbėdami (po to, kaip jie
buvo "politrukų" įskusti). Tie Raudonosios
armijos karininkai buvo suteikę vokiečiams
visas reikalingas jiems žinias apie bolševikų
armijos silpnumus, apie jos menką mechani-
zaciją, apie stoką mechanikų ir apie didelį ka-
rininkų nepasitenkinimą.

Hitleris pradėjo prieš Rusiją tą pobu-
dingą jam karą — blitzkriegą — su tanko-
mis ant žemės ir bombnešiais ore. Pirmą die-
ną įvyko didelis mušis tarp Baltstogės ir Gar-
dino. Prieš vokiečių tankus čia ėmėsi daugy-
bė rusų tankų ir vienu orlaiviu mušėsi su ki-
ty orlaiviais. Iš pradžių šio mušio rodėsi,
kad rusai galės laikytis prieš vokiečius. Bet
kitą dieną paaiškėjo, kad kone visos rusų tan-
kos buvo tapę sugedusios, kad nebegalėjo pa-
važiuoti. Rusai neturėjo mechanikų, kurie
butų galėję sugedusias tankas greit pataisyti.
Daugelis rusų tankų buvo beviltiškai suvers-
tos į ravus ir griovius. Tokioj padėty dešimtys
rusų armijos divizijų pasidavė vokiečiams.
Vokiečiai paėmė Baltstogę, Gardiną, Slonimą
ir pasuko į Vilnių. Vilniaus ir Kauno aero-
dromai buvo vokiečių bombomis išardyti. Len-
kijos ir Rumanijos pasieniu dėjos ta pati isto-
rija.

Kauną ginti bolševikai buvo paskyrę dalį
buvusios Lietuvos armijos. Čia lietuvių paro-
dė didesnį karingumą už rusus. Jie gynė Kau-
ną ilgiau negu buvo ginama Odessa. Už tai
iš lietuvių kareivių nepaliko nei vieno gyvo.
Jie visi žuvo ginami "proletariato rojų".

Po to kaip Kaunas pateko vokiečiams, ir
Vilnius buvo apsuptas iš trijų pusių, neužilgo
iš Vilniaus pusės pradėjo važiuoti į Kauną
Raudonosios armijos pulkai. Ant jų kleke-
tuojančių tankų ir trokų plevėsavo vėliavos
— ne raudonos, bet baltos. Tai buvo pulkai,
kurie nepasidavė vokiečiams, bet tiesiog perė-
jo į vokiečių pusę. Vokiečiai iš pradžių ne-
žinojo ką su tokiais daryti ir siuntė Vokietij-
jon. Paskui tie bolševikų pulkai buvo pasius-
ti į Balkanus.

Iš pradžių dar ne visu frontu rusai pasi-
duodavo vokiečiams be mušio. Kaikur ėjo
smarkūs mušiai, bet kone visuomet jie tęsėsi
labai neilgai ir niekur nesitęsė dviejų dienų,
nes po dienos mušio rusiškos tankos jau gu-
lėdavo ant šono. Tokiu būdu vokiečiams bu-
vo lengva daryti didesnę spragas fronte, sus-
kaldyti rusų armijas, apsuptą ją į kilpas, ir
be didelių nuostolių imti miestą po miesto.

Vėliau vis dažniau pasikartojto masiniai
perėjimai rusų pulkų į vokiečių pusę su vi-
somis tankomis ir visa amunicija. Rusai matyt
įsigijo tokį supratimą, kad jeigu jie pasiduos
po mušio, tai bus belaisviai, o jeigu liuosna-
riai pereis į vokiečių pusę, tai bus laisvi ir ga-
lės valgyti geriausius valgius.

Bet ne tik kareiviai pulkais ėjo į vokiečių
pusę. Kada Rusijos žmonės sužinojo, kad ne-
bėra saugomas rubežinis tarp Rusijos ir kito
svieto, jie pradėjo irgi bėgti į vokiečių pusę.
Skaičius bėgančių su kiekviena diena augo.
Kur tik keliai buvo liuosni nuo armijos, visur
ėjo ir važiuavo suskurdę Rusijos žmonės. To-
kios progos išsiliuosuoti iš proletariato rojaus
jie buvo laukę daugiau kaip 20 metų.

Vokiečių armijos greit užėmė visą Lie-
tuvą, Latviją ir Estiją, bet į Leningradą vo-
kiečiai nėjo. Į pietus vokiečiai paėmė Mins-
ką, Bobruiską, Kieva, Černigovą, Kurską, Vo-
ronęžą, Rostovą ir po to Kaukazą. Stalino di-
delį dvarą Kryme jie paėmė į trečią karo die-
ną.

Bet iš visų vietų, kurias tik vokiečiai pa-
ėmė, pradėjo bėgti jų gyventojai. Jie nebėgo
nuo vokiečių. Jie bėgo iš Rusijos, jie bėgo iš
proletariato rojaus, kurs buvo jiems aršesnis
už kalėjimą. Jie bijojo, kad jeigu bolševikai
vėl atsiimtų tas vietas, tai jiems reikėtų vėl
buti vergais. Ji tikėjo, kad tokia proga tap-
ti laisvais gali nepasitaikyti kita syk per visą
gyvenimą. Pastebėtina yra, kad jie visai nei-
negalvojo, ar jie ras ten duonos, kur jie eina,
nes daugumas jų nei nežinojo, kur jie eina.
Laisvė jiems buvo brangesnė už viską.

Neilgai trukus bėgančiųjų skaičius pasie-
kė milijonų. Visoj vakarinėje Europoje kilo
aštrus klausimas, kaip neįsileisti tų bėglių,
kaip sulaukyti juos arba pasukti juos atgal,
kad jie grįžtų iš kur atėjo. Nes jie ėjo į va-
karus, kaip upės srovė, per ugnį ir vandenį,
nepaisydami nieko. Jie bėgo nuo tiranijos.

Kaip-gi Europa tą klausimą išrišo?

Zenk drąsiai, o Lietuva, į savo atgimimo ir garbės valstybę!..

FELJETONAS

Vardai ir asmenys prasimanyti

Viešas laiškas A. Bimbalui

MIELAS DRAUGE:

TU IS KAILIO neries begirdamas ir besidžiaugdamas tuomi, kad kacamai vadovaujant čerkėsiui Stalinui pavogę Lietuvą ir į purvą sutrempę jos laisvę.

Nuo seniausių laikų aš varčiau istorijos lapus, įsiekodamas panašių pakvaišėlių, kurie laisvi budami garbintų tokią prakeiktai beprotišką tiraniją, kokia šiandien yra nelaimingų rusų žemėje. Ir istorijoje pavizdžio šitai beprotybei nėra.

Keli mėnesiai atgal aš mačiau tave, drauge Antanai. Tu ketėrį pastatęs, kai Kataonijos bulius išėjai sakyti prakalbą. Tu šaukėi: "Kapitalistai išnaudoja ir smaigia darbininkus. Darbo žmonių gyvenimas jau dabar nepakenciamas ir artinasi valanda, kada kantrybė išsisems iki paskutinio lašo. Žmonės kenčia, miršta ir eina į pasiutimą. Kai sykį darbininkai pasius, tai jie ištaškys kapitalistus ir nušluos į pragarą!"

Visi plojo ir aš ploju delnais. Ir tų delnų batalija atrodė, lyg būtų ledų kruša. Tavo, drauge, gerklė atrodė pilna kokio tai dvokiančio šlamšto ir atrodė, kad tu imsi ir sumaisysi su dumblais visus kapitalistus.

Bet sulyginus tas visas skriaudas čia Amerikoje su tuomi pragaru, kurį Stalinas ir visa jo ruja sutvėrė Rusijoje, o dabar Lietuvoje, tai čia, Amerikoje yra dangus. Nes čia yra laisvė!

Tu, drauge, esi velniškai puikus demagogas. Vaziuok tu į Rusiją ir vesk į pasiutimą Rusijos žmones, kad jie kaulus per gerklę iskratytų tam pamišėliui Stalinui, istaškytų visą jo rują ir įsteigtų laisvę tokią, kokia yra čia, Amerikoje! Tik tuomet tavo, drauge, gyvenimas bus vertas gyvenimo. Kitaip tu liksi, kaip niekam nevertas šlamštas! Ir po tavo mirties busi minimas, kaip buvęs ant žemės pamišėlis.

Jei kas parašo teisybę apie Rusiją, apie tą pragarą, kokis ten yra, tai tu, drauge, kai už liežuvio kariamas pradėsi taip baisiai šaukti, kad net kulnys per gerklę matyt ir šauki šitaip: "Melas, melas, melas!"

Bet ve: Lietuviai Amerikoje dirbo audinyčiose. Dirbo sunkiai ir taupė. Savo sunkiai uždirbtą turtelį ir prityrimą perkėlė į Lietuvą, įsteigė audimo dirbtuvę ir gamino Lietuvai audeklą. Tuomi puošė Lietuvą ir pelnė sau duoną. Bet štai atmarmėjo iš Maskvos ruja kriminalistų ir juos visus sukimšo į kalėjimą. Tie žmonės prasikalto tai pamišusių kriminalistų rujai, kuri ir piršto nepajudino tą dirbtuvę įsteigti! Ir tu, drauge, jais džiaugiesi! Ar tu, drauge, nepastatai sau šitokio klausimo: Ar tik nesubludęs aš esu?

Arba štai vėl: Petras Gameikis su pačia dirbo sunkiai čia, Amerikoje. Susitaupę keletą skatikų, parvažiavo į Lietuvą ir nusipirko ukę, bet pinigų neįstėjo susipirkti gyvulių ir pasistatyt triobas. Gryžo atgal į Ameriką vėl dirbt, kad galėtų viską įsistaisyti ir baigt amžių Lietuvoje. Bet štai gauna telegramą, kad jų ukę atėmė todėl, kad savininkas pats nedirba. Bjauresnių dalykų ir pragare but negali! Ir tu drauge, tą pragarą garbini! Kas tau darosi. Žmogus, kuris turi sveiką makaulę taip daryti negali. Drauge, eik pas daktarą!...

Dabar pažiūrėkime ką sako 1938 metų statistika apie Lietuvus ir Rusijos ukę: Sovietijoje dirbamos žemės ir pievų yra 224 milijonai hektarų, Lietuvoje nepilni 4 milijonai. Gyvuliai ant 1000 hekturkampių hektarų:

	Rusijoje	Lietuvoje
Arklių	25	142
Galvijų	80	305
Melžiamų karvių	36	199
Avių	90	158
Kiaulių	40	344

Tos skaitlinės pačios už save kalba, ir jos reiškia, kad Rusijos žmonės neturi visiškai nieko savo, o visko savi-

ninkas yra tas subludęs kirgyzas, čerkėsas, ar kanibalas — Stalinas. Atkreipkite atydą į gyvulius. Avys, kurios nereikalauja jokios priežiūros — tų yra daugiausiai. O kas norės terliotis su kiale, jeigu ji yra velniai žino kieno?

Jeigu ta į Lietuvą atpludusi ruja būtų turėjusi proto, tai jiems reikėjo imti pavizdį iš Lietuvos ir visą Lietuvos gyvenimą pakrikštyti saldžiausiu bolševizmu ir sekt pavizdį. Bet ta subludusi ruja viską iš syk stengėsi sumint savo purvinu padu ir įgyvendint tą prakeiktą skurdą, kokį jie turėjo pas save.

Ir tu, drauge, tą garbini! Tu stengiesi už save kvailesniems įgyrėti rusus ir sekt jų pavizdį. Žinok, kad Rusija buvo, yra ir bus mėsas. Vadovaujančią tautų laisvės rolę lošia anglų tauta. Imkim čia, Amerikoje Jurgį Vašingtoną ir Tamą Jeffersoną. Vašingtonas buvo kareivis, o Jeffersonas buvo revoliucijos smegenys ir jis padėjo laisvei pamatą.

Didžiausi tamsunai ir barbarai yra rusai. Ir tu perši tuos žmones, kaip pavizdį prakiliams žmonėms, kokie yra lietuviai. Plempi: Stalinas saulė! Net gėda klausyt. Lysk gyvas į žemę iš beprotybės!

Bet ar tik tu neesi dviveidis Janusas, kurio vienos lupos skelbė melą, o kitos tiesą? Kodel aš taip sakau? Ir ve kodel. Aš dirbu Yale spynų fabrike ir Dies komitetas, kuris tyrinėja ne amerikonišką veiklą, norėdamas sužinoti, kas tu per vienas, pakvietė mane, kaip spynų ekspertą, kai per tavo, drauge, užraktus reikėjo sužinot, kas tu esi. Mat nėra spynos, kurią be rakto aš negalėčiau atrakinti. Tat ir tavo visas spynas aš atrakinėjau ir ta komisija peržiūrėjo visas tavo popieras. Ir mes turėjome juoko ir nusistebėjimo, kai radome tavo bankų knygutės, kuriose bėsa virš dvilikos tukstančių dolerių.

Tat kas tu, drauge, esi? Jau tu neesi proletarijošius. Tu tiki į kapitalą ir esi kapitalistas. Ir skelbi bolševizmą todėl, kad iš kvailių gali išviliot pinigų.

Dar sykį aš tau, drauge, noriu patart, kad važiuotum į Rusiją griauti Stalino tiraniją. Bet tu, drauge, ten nevažiuosi. Jei kas per prievartą tave ten norėtų išvežt, tu perspogtum iš persigandimo.

Na — labanaktis.

Tavo draugas,

MORKUS VINGILIS.

Riešatonis

(Užrašai iš vaikystės)

"E, tu, pone, riešatoni!... E, tu, pone, riešatoni!... E, tu, pone, riešatoni!... — sušunkame pribėgę ten, kur malkos sudėtos, ir sprunkame atgal... Paskui taip kitas. Iš eilės kitas.

Kas tas buvo riešatonis (Riešatonis)? Jis atsirado mūsų vaizduotėje iš baimės. Kai reikėdavo eiti kuriam nors atnešti malkų, tai bijodavome. Praėjus siaurą tarpiuką tarpe kutės ir sandėliukų, priedavome didesnę pastogę be sienos, kur vis budavo iš eilių privirtusių kruva malkų. Nuo ten buvo galima kartis ant sandėliukų, tai ta vieta atrodydavo slaptinga. Šešėliai ir voratinkliai darė įspūdį, kad ten kokia dvasia gali gyventi. Todel, kas iš mūsų atbėgęs ir pradėjo sakyti, kad ten kas banguos gyvena. "Riešatonis gyven!" — kažin kaip mums tada atsirado bendras tam slaptingam gyventojui vardas. Todel, rodydami kada savo "narsumą", kad nieko nebijome, ir susiderėdavome, kad nubėgę prie malkinės kelis sykius sušuksime — "E, tu, pone, riešatoni!"... Kuo daugiau kartų kas iš mūsų ištvers tą pasakyti, tuo daugiau bus parodyta narsumo... O vakarais beveik tetedavo tik iš tolo, nepribėgus iki vietos, šuktelėti — "E, tu, pone, rieša..." — ir nebaigus dumti atgal.

Laukiantiems budavo šurpauš įspūdžio ir juoko Arėjas Vitkauskas.

Iš Omaro Khaijamo Rubajatų

XXXVI

Pabusk! nes Rytas į puodynę užvožtą nakties žvaigždžių vejiką Akmenį štai šovė iš peties. Ir ve Rytų šalies medėjas prisitaikęs skrodė Sultano bokštą ilgą smailumą šviesos jieties.

XXXVII

Dabar, kad Naujas Metas žadina senus geismus, Manstinga siela pasitraukia į laukus, Kur Mozės baltosios rankelės sprogsta iš šakų Ir Jėzus dvasioj laimina dirvos sakus.

XXXVIII

Iramas su rožem jau išsikraustė kur kitur Ir saulėta taurė Džamšydo dingo kasžin kur, Bet Vynas savo Rubino tebdžiugina spalva Ir Daržas prie Vandens plavena dar visur.

XXXIX

Dovydo lupos užsičiaupė. Bet sena, šventa Tarne Pahlevių dar lakštingala aukšta gaida Dainuoja Rožei: "Vyno duok, raudono Vyno duok!" Kad snapo jos geltonis gražintų rusva spalva.

XL

Ar Babilonijoje ar Naišapure lai tai bus, Ar taurėje bus saldus vynas ar kartus, Visvien gyvenimo skystimas išlaša lašais, Visvien gyvybės lapai nuolat byra į purvus.

XLI

Ateikš, pripilk štai taurę, ir Pavasario ugnin Žieminių Atgailos drabužių mesk linksmiai, Nes Laiko Paukštis skraidžioja trumpai, Štai jis yra ir štai jau skrenda jis šalin.

XLII

Ir štai išsaus rytui tukstantis gėlių pražydo, Ir tukstantis gėlių paminta bus po dulkių šydo Ir mėnuo nešinas rožem skubiai pro mus praeis Ir mes neteksim savo Kaikobado ir Džamšydo.

XLIII

Bet prie Khaijamo, mergužėlė, prisiglausk arčiau, Tenerupės likimas Kaikobadų tau daugiau, Tegul Rastamas graužias vienas del sunaus, ar lai Hatimas šaukia vakarienės — juos užmiršk čia jau.

XLIV

Pabuk su manim čia vejelėje žalioj, Už sėjamojo lauko tyrlaukio angoj, Vardai kur Vergo ir Sultano nėra žinomi, Mums pavydės Mahmudas savo sosto aukštumoj.

Rudens vakaras ant kalno

SKIRIU P. J.

AR TU PRISIMENI tą metą ir tą rudens vakarą, kada tu ir aš susikabinę rankomis lėtais žingsniais žengėme į aukštą kalną? Nors mūsų takas buvo kreivas ir akmenuotas, mes žengėm, kol pasiekėme kalno viršūnę. Ten mes gerėjome žiūrėdami į Pennsylvanijos aukštus ir žemus vingiuotus kalnus. Vieni jų apsidengę pušelėmis ir eglėmis atrodė tamsiai mėlynai. Kiti buvo maišytų įvairių spalvų.

Bet mūsų kalnas buvo gražiausias. Mes atsėdėm ant didelio ažuolo kermo, kur aplink mus medžių lapai buvo gamtos nudažyti raudono aukso dažais. Kai kurie buvo purpuriniai, lelijavi, mėlyni, geltoni ir sidabriniai.

Argi kas gali apsaakyti tas visas lapų spalvas?

Ne, nei vienas pasaulio genijus artistas piešėjas nesugebėtų gamtos pamėgdžioti ir tokius dažus pagaminti.

Visas kalnas liepsnojo spalvomis, apšviestas besileidžiančios saulės spinduliais. Mes tenai traukėme giliai į savo krutines tyrą kvėpiantį orą. Nors oras buvo sausas ir šaltas, bet mūsų širdys buvo karštos. Jos degė meilės liepsna ir šypsena mūsų veiduose spindėjo. Kada aš sužavėtas paskendau berybėj svajonių, tu prisilenkei ir tavo lupos palietė mano lupas... Aš numaniau tame momente, kad kelmucių krumai, susispietę

aplinkui mūsų, žiūrėjo į mus ir mums pavydėjo.

Tu man, tykia! į ausį kuždėdama, kartojai: "Taip, taip... Tu mano. Aš tavo... Nebėra pasaulyje tokios įiegos, kurį mus perskirtų..." Aplink viešpatavo tylą. Mėnulis slinko į rudens paniurusius debesis. Tik žemai pakalnėje mažam miestely kelios balzganos šviesos švietė pakabintos ant aukštų stulpų.

Mes ėjome pamaži žemyn į ten, kur mūsų takas skyrėsi. Tu paėmus mano ranką laikė ją prie savo krutinės. Aš jaučiau tavo širdies tvinkėjimą. Aš girdėjau tavo meilės žodžius tyliai ir jausliai tariamus...

Pagalios tu paspausdei mano dešinę ir išnykai nakties tamsoje... Aš pasilikęs vienas, ilgai stovėjau ties kalnu ir ilgai mano ausyse skambėjo žodžiai: "Tu esi mano, o aš tavo... ant visados..."

Taip buvo vieną rudens vakarą ant kalno.

Bet dabar teliko skaudį atmintis.

Kiekvieną rudenį, kada medžių lapai užsiliepsnoja spalvomis, aš nuskinu vieną raudoną lapą nuo ažuolo šakos ir pasiunčiu tau...

Tas vakaras niekuomet neišnyks iš mūsų atminties, nes jis buvo įrašytas į mūsų širdis besileidžiančios saulės spinduliais.

J. A. KAZLAUSKAS.

Badas Lietuvoje

Badas marina Lietuvą. Plėgos rykštė plaka ją. Ir nevidonų kardas persmeigė jos širdį.

Badauja, alpsta, merdėja Lietuva. Suprask: badas Lietuvoje. Brangus Sunau badaujancios Lietuvos! Ar neduosi jai maisto ir paramos?! Baisioji skerdynė uždėjo sunkų jungą ant nuskurdintos Lietuvos. Juodas debesy atėmė jai šviesą. Lietuva apsupta nepermatomais šydais ir uždangalais.

Nualinta Lietuva! Tavo giminės eilė išdidi.

Išminčių ir filosofų kraujas teka tavo gyslose, ir jų magiškas atspindis yra prispaustas ant tavo kaktos.

Jų giesmių giesmė yra užrašyta tavo širdy, jų mistinis pažinimas įrašytas tavo smegenyse.

Nes Tu, o Lietuva, esi mokymosi kuditikis!

O kokia nepalaima! koks vargas tavo!

Tavo išdidi gentkartė; tavo poezija, tavo menas, tavo filosofija, tavo ilga istorinė garbė apleido tave — nebeneša naudos.

Tamsi tavo naktis, o Lietuva!

Skaudi tavo kančia.

Tavo nuliudusios minios, tavo namai, tavo aukurai ir visa plačioji valstybė yra apgaubta šešėlių, aptemdyta pustijancios plėgos.

Tavo kudikiai verkia ir prašo duonos.

Jie kimba į tavo nuskurusius skvernus ir šaukia: duonos, maisto.

Tamsumu apsupta Lietuva!

Mirtis — tavo tikriausia prietelė.

O Lietuva!

Neraudok mirusių, kurie krito kaip rudens lapai po tavo kojų milžiniškose kruvose.

Tavo orakulai tebėra — keli prakilni, kurie sudarys tavo vertybę.

Jie užlaiko tavo praeities turtus; siekia mokslo ir įgyja išmintį su įstatais tau nežinomais.

O Lietuva!

Kur tavo laureatai, kurie apdainavo tavo žydingias dienas?

Kur tavo galingi juristai, kurie sutaisė tavo senoviskus įstatus?

Kur tavo filosofija — taip druta, kaip granitinės uolos?

Kur tavo staklės, kurios audė ir rėdė tavo karalius-kunigaikščius aukso rubais?

Kur tavo purpuriniai dažai, kurie puošė tave labiau kaip perlai tavo rojaliskume?

Prakilnus nuveikimas niekados nemiršta.

Intelektų pergalės liekas pergalėmis amžinai.

Protinis praeities derlius gludi dirvone. Jis miegos ten, kol ateitis išmoks jį arti — ir suvartoti.

Metų eilės sukrystalizuos žemžiugines praėjusių amžių mintis ir išauklės naujus protus.

Ir nauji protai spindės puikiai kitose širdyse.

Nusikaltimas yra visų, kurie gyveno kitų gyvatov vaisiais; kurie gyveno sau pataikaujanciam smaguriavime, besilinksminime.

Kaltė visų, kurie perdėm kiauras, ilgas, pilnai pribrendusias dienas ir sentimentales naktis leido savo talentams ir gabumams eikvotis, — gaišti.

Todel, atbusk, o Lietuva!

Pasikelk iš griuvėsių!

Laikas gailėstingas. Jis uždengia bedugnę, kuri išsižiojo tarp tavo senovinio aš ir tavęs.

Jis dengia tavo praeitį tamsiomis miglomis. Ir ant ilgos siauros tavo puolio tarpukalnės pakabina metų sostas-kliauti.

Laikas — tavo geradarys.

Todel, atbusk, o Lietuva! į skaidriąją šviesybę!

Zenk drąsiai ir džiaugsmingai į savo atgimimo, garbės ir didybės valstybę!..

OMNIA VINCIT AMOR.

Susivienijimo Reikalai ir Veikla

Lawrence, Mass.

SLA 41 kuopa laukia apskričio suvažiavimo

SLA 41 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyko spalio 6 d. Šiame susirinkime nieko tokio svarbaus nenuatarta, tik jau pradėta rengtis prie antro apskričio suvažiavimo, priimti svečius ir delegatus. Surengimui delegatams pietų gaspadoriai jau buvo išrinkti praeitame susirinkime, o gospadinės išrinktos šiame susirinkime: P. Ciurlionienė, A. Jowellienė, Burokienė, V. McGowan ir Rakauskienė.

Delegatais nuo kuopos nutarta rinkti keturis, ir išrinkta: A. Pivnickas, K. Ciurlionis, M. Stakionis ir S. Jowell.

Delegatų pietūs įvyks kaip 2 val. po piet. Taigi visi kuopos nariai yra kviečiami dalyvauti pietaujant sykiu su suvažiavimo delegatais, nes turėsime smagaus laiko, bus pasikalbėjimų, ir daug ką naujo išgirsime. Tai bus visiems labai svarbus ir žingeidus pasikalbėjimai. Kada buvo praeitas suvažiavimas, buvo ramūs laikai, tai buvo kalba tik apie SLA reikalus, bet šiame suvažiavime jau yra skirtingi reikalai, nes daug svarbių nutikių buvo netik Lietuvoje, bet ir šiame mūsų krašte. Ši kuopos narių, kurie žingeidauja galės dalyvauti suvažiavime kaip svečiai ir pasiklausti suvažiavimo tarimų. Taigi dar kartą yra kviečiami visi nariai dalyvauti šiame parengime spalio 27 dieną. Suvažiavimo posėdžiai prasidės kaip 11 val. ryte, o pietūs bus 2 valandą dieną. Viskas bus Lietuvių Užkū Klubo Svetainėje, 41 Berkeley St.

M. Stakionis.

Chelsea, Mass.

SLA 53 kuopos darbuotė

Kuopos mėnesinis susirinkimas įvyko spalio 2 d. Susirinkimą atidarė ir vedė pirm. A. Šleivis. Narių į susirinkimą pribuvo gana daug. Protokolas skaitytas ir priimtas. Užbaigus kuopos bėgančius reikalus buvo skaityti ir priimti laiški iš sekančių vietų: Pirmas buvo iš SLA Centro reikale SLA Trečio Vajaus. Apkalbėjus vėjus svarbų, pasirodė, kad yra galimybių prirašyti naujų narių į mūsų kuopą, tiktai reikia kad mus kas padarytų 100 procentų S. L. A. patriotais, tada ir organizatoriui palengvintų darbą. Vajaus organizatorium apsiėmė kuopos organ. F. Kesleris.

Antras laiškas nuo SLA 2 apskričio, pranešant kad 2 apskričio metinis suvažiavimas įvyks spalio 27 d. ir kad kuopą padarytų sumanymų bei įnešimų dėl labo organizacijos, ir išrinkti delegatus atstovauti kuopą suvažiavime, tas ant vietos ir buvo atlikta.

Taigi buvo pranešta, kad dėl kuopos metinių šokių, kurie įvyks subatoj, lapkričio 9 dieną, American Legion svetainėje viskas prirengta, žanagos tikietai ir skelbimai bus greitai laiku atspausdinti ir išplatinti. Taigi ta proga kviečiame ir mūsų kaiminines SLA kuopas dalyvauti mūsų metiniame parengime, o ypatingai kuopos iš Lynn, Roxbury, So. Bostono ir Jamaica Plain, arba 43, 127, 194 ir 365. Kas nepanorės šokti, galės pasisvečiuoti, nes randasi dvi erdvi svetainės. Taigi lapkričio 9 dieną lauksime jusų reprezentacijos.

Buvo pranešta, kad bendra kuopų vakarienė įvyks nedėlioje, lapkričio 17 d., Lietuvių Svetainėje, So. Bostone.

Kuopos susirinkime taipgi

tapo nutarta, kad per organą Tėvynę viešai pasmerkti vice pirm. K. Mažukną už jo užsiuolimą ant Tėvynės redaktoriaus K. Jurgelionio vien už tai, kad pastarasis per Tėvynę parodo pilietiškos drąsos,

Antras, kadangi Suvienujų Valstijų valdžia pripažysta, kad mūsų tauta tebeturi legalę atstovybę čionais, tai kokių išrovavimų mūsų organizacijos šulai, ypatingai p. Mažukną gali ignoruoti valstybės patarnavimus. Todel mes reikalaujame, kad tie dalykai būtų trumpoj ateityje nuodugniai ištirti ir penktakojai pašalinti ne tiktai iš viršūnių, bet ir iš mūsų tarpo. Diktatorių agentams nevieta mūsų organizacijoj.

F. Kesler,

SLA 53 kp. koresp.

Inkerman, Pa.

A. a. Juozas Kričinas, SLA 79 kuopos narys

Spalio 5 dieną po sunkios ligos mirė SLA 79 kuopos narys Juozas Kričinas, palikdamas žmoną, du sunus ir penkis dukteris dideliu nuliudime.

Velionis atvažiavęs iš Lietuvos išgyveno mūsų miestelyje apie 30 metų. Budamas gero budo žmogus, turėjo daug pažįstamų ir draugų. Velionis buvo palaidotas su bažnytinėmis apeigomis šv. Kazimiero kapinėse, Pittston, Pa. Išėkis, broli, ramiai šios šalies laisvoje žemelėje.

SLA 79 Kuopos sekr.

Rockford, Ill.

Protesto mitingas

Vietiniai lietuviai pasmerkė Lietuvos okupantus. SLA 77 kuopos iniciativa su vietinėmis organizacijomis, L. D. D., Rockfordo Lietuvių Kultūros draugija ir Lietuvių Piliečių Klubu, bendrai buvo surengtas protesto susirinkimas, kuriame įvyko rugsėjo 22 d., Gričiaus svetainėje. Kalbėtojais buvo pakviesti Dr. P. Grigaitis ir pabėgęs iš Lietuvos Dr. Vileišis, bet pastarasis dėl moters staiga susirgimo neatvyko. Publikos buvo apyplinė svetainė. Programą pradedė su Lietuvos himnu, kurį padainavo SLA 77 kuopos kvartetas, pp. Sinkevičienė, Šimaitienė, J. Basevičius. J. Stružo šį kartą nebuvo Rockfordte, tai dainavo trio. Pianu akompanavo p-lė M. Sinkevičiūtė. Po Lietuvos himno Kosmopolitian Vyrų kvartetas, kuriame ir brolis Basevičius dainuoja, sudainavo dvi amerikoniškas dainas. Po to sekė Dr. Grigaičio kalba. Ilgoj ir nuosėkljoj kalboj Dr. Grigaitis faktais išdėstė pasuktinius Lietuvos įvykius, kaip buvo okupuota Lietuva. Publiką su atida klausėsi, tik porą žmonių, kurie jau buvo paėmę per daug ant drąsos, pradėjo kenkti kitiems klausytis. Jie buvo paprašyti apleist svetainę, ką ir padarė. Toliau publika ramiai klausėsi kalbos, kartas nuo karto pritariama jai aplodismentais. Po prakalbos buvo perskaityta rezoliucija (angliškai), kuri pasmerkė Sovietų Rusiją už neteisinę ir smurto jėgų užgriebimą Lietuvos ir priimtą Maskvos padiktuoatą valdžios. Toliau pareiškė dekingumą Suvienujų Valstijų valdžiai, kuri nepripažino Lietuvos okupacijos. Ši rezoliucija priimta visais balsais prieš du. Priėmus rezoliuciją vienas komunistas norėjo duot klausimų. Tvarkos vedėjas, žinodamas su kuo turi reikala, nenorėjo leist klausimų statyt. P. Grigaitis pareiškė, kad tegul duoda klausimus,

bet vien tik klausimus, o ne spyčius. Tat buvo leista klausimai, į kuriuos Grigaitis tingamai atsakė, iš ko publika turėjo daug juoko.

Ant galo dar mūsų trio sudainavo dvi liaudies dainas, o panelė Sinkevičiūtė ant piano pritarė. Tuo mūsų programa baigėsi geroj nuotaikoj. Rengimo komisija tikėjosi, kad bus oras jau vėsenis, tai buvo paimta ir orkestra, bet kad oras pasitaikė pusėtinai šiltas, tai šokėjų kaip ir nebuvo. Reiškia, kad neapsimokėjo muziką imti. Po programui didžiama sugužėjo į apatinį kambarį, vėdinasi prie baro, o už baro patarnautojai sušilę darbavosi.

Stasys Petrauskas umai susirgo

Vieną iš tų darbininkų ištiko nelaimė, butent Stasj Petrauską, kurs dirbdamas staiga sukniožo. Jis parvežtas namo, o vėliau nuvežtas į ligonbutį. Stasj Petrauską užgavo paralyžius, visą tiesiojo šono pusę. Už savaitės laiko aplankiau (nes pirmiau neleido), tai jau eina geryn. Apie Stasj Petrauską tiek gali pasakyti: prigulėjo prie SLA 77 kuopos per kokia 20 metų ir daug dirbo SLA 77 kuopos naudai, kone per visą laiką buvo kuopos viršininku, daugiausia organizatorium, ir tai buvo vienas iš pasekmingiausių organizatorių, nes viename vajuje prirašė rodos 60 narių. Bet už jo depresija, kuri sunkiai palietė ir Petrauską, ir nuo tada netekom Petrausko. Apgailestina, kad ištiko nelaimė, o ypatingai kad SLA 77 kuopa negali jam kitaip pagelbėti šioj nelaimėj, kaip tik išreiškimu jam gilios simpatijos ir linkėjimais greito pasveikimo.

SLA 77 kuopos šeimyniška vakarienė

SLA 77 kp. šeimyniška vakarienė įvyko rugsėjo 29 d. Ši vakarienė skirėsi nuo kitų pirmesnių vakarienių. Nors vakarienė buvo gana rupestingai ir gražiai surengta, bet šiemet publikos vakarienėje buvo tik pusė tiek kiek kitais metais. Turėdavom publikos virš 150, o šiemet neturėjom šimto, o už vakarienę taip pat tik 50c. kaip ir kitais metais. Kame priežastis, Kadir neskaitytą svečiais, mūsų vakarienė buvo smagi. Stalai nudėti skaniais valgiais, ant stalų nemažai gėlių, kas pridavė geresnį skonį. Rengėjai ir darbininkės įdėjo daug darbo, ir svečiai geroj nuotaikoj draugiškai suvalgė vakarienę. Po vakarienių prie geros muzikos jaunesni smagiai pasišoko.

Spalio 6 d. įvyko kuopos mitingas. Į šį susirinkimą ne pribuvo prot. sekretorius brolis Savickas, tai jo darbą atliko pirmininkas paskyrė brolij Deltuva. Susirinkimas ėjo sklandžiai. Ligonij nebuvo. Paskutinis ligonis brolis A. Vaitas atsimaldavo. Sesuo Latvėnienė persikėlė į mūsų 77 kuopą iš Chicagos. Vėlikiančios komisijos narė raportavo, kad šeimyniška vakarienė davė pelno \$24.46, bet buvo tikėtasi geresnių rezultatų. Ji išreiškė padėką toms darbininkėms, kurios dirbo taip nuosirdžiai ir taip gražiai ir skaniai pagamino vakarienę, o ypatingai sesei Kisielienei, kuri daugiausia dirbo. Taigi išreiškė padėką šiems geradariams, kurie prisidėjo aukomis vakarienei, įvairiu maisu. Pp. Grubelis davė 5 ke-damas su kuo turi reikala, nenorėjo leist klausimų statyt. P. Grigaitis pareiškė, kad tegul duoda klausimus,

ku, Padeleckas peką tomeičių ir žalių pipirų, Deltuva pusę bušelio obuolių, Šimaitienė grybų ir agurkų. Taigi šiems geradariams tariame širdingai ačiū. Maisto butų užtekę ir kita tiek svečių pavaišint, reiškia daug atliko, o vienok turim ir pelno.

Grybai buvo priežastis

Buvo kalbėta del ko tiek mažai kuopos narių tedalyvavo šioj vakarienėj, ir prieita išvados, kad buvo net kelios priežastys. Viena, kad pastaruoju laiku įvyko net kelios didelės vestuvės ir ženybinio gyvenimo jubiliejai, kurių vienas buvo tik diena prieš vakarienę. Bet didžiausia priežastis, tai buvo grybai. Mat, dabar grybų sezonas. Na, kuomet viskas taip išsiaiškino, tai mažai liko pamato kaltinti narius už neatsilankymą. Tik kitią kartą reiks pasirinkti tinkamesnį laiką tokiam susirinkimui.

Buvo perskaitytas laiškas nuo sekr. Viniko kaslink naujo vajuos. Kitas laiškas iš Kenosho SLA kuopos, kuri stengiasi sušelpiti savo narį nelaimės ištiktą. Tos kuopos prisijungus tikietus del išlaimėjimo laikrodžio mūsų kuopą pamėm kuopos vardu visus.

Užperėitame susirinkime buvo pranešta, kad brolis Milašius bus suspenduotas įeigu neužsimokės tą mėnesį. Brolis Milašius buvo išvažiavęs iš Rockfordo. Rodos jo sunus sumokėjo duokles. Ir štai šiame susirinkime sužinom, kad brolis Milašius turėjo automobilio nelaimę ir sunkiai sužeistas gulį Pittsburgho ligonbutyje. Iš to visiems turi but pasarga, kad reikia laiku užsimokėt mokesčius.

SLA 77 Kp. Korespondentas.

Detroit, Mich

IS SLA 352 kuopos susirinkimo

Sekmiedinį, spalio 6 dieną, Lietuvių Svetainėje įvyko SLA 352 kuopos mėnesinis susirinkimas. Šiame susirinkime naujų narių prirašyta trys, butent: Petronėlė Vienažindis, Izabelė J. Bartkus ir Peter C. Grabauskas. Mokyklėlės komisija pranešė, jog iki šiol turėta įplaukų \$27.00, o išlaidų \$40.00. Viena komisijos narė B. Keblaitienė rezignavo iš pareigų, jos vieton kito nario neišrinkta, palikta teisė kitoms dviems narėms Kemešienei ir Ambrozui pasiskirti trečią narį iš kuopos narių, koks jiems patiks. Metinio baltiaus komisija pranešė, kad metinis baltius įvyks lapkričio 24 d., Lietuvių Svetainėje. Baltiaus programai bus pastatyta trijų aktų komedija "Balon Krišės Sausas Nekelsi". Nariai ir narės, renkitės prie mūsų kuopos metinės šventės švestj ją iškilmingai.

Perskaičius sekretoriaus Dr. Viniko laišką apie skelbiamą trečią vaju, kalbėta gana daug, bet atsinešimas į šį vaju buvo neigiamas. Šios kuopos organizatoriai nepatenkinti, kad pašalino nuo vajuos vedimo redaktorių Jurgelionį, kuris sekmingai pravedė pirmuosius du vajuos. Renkant organizatorius apsiėmė tik vienas W. Budvidis, kiti pareiškė, kad be kito mėnesio neapsims, tuomi pareikšdami tylių protestą prieš Pildomąją Tarybą. Ši kuopa pirmuose dviejuose vajuose prirašė daugiausia narių ir laimėjo pirmą vietą.

Ilgametę, tykią ir nenuilstančią darbuotoją šios kuopos Mortą Strazdienę ištiko nelaimė, nusilaužė koją, ir dabar randasi ligoninėj. Jai visi reiškiamo gilios užuojautos ir

trokštame, kad ji kuogreičiau sia pasveiktų.

F. Motuzas, SLA 352 kp. koresp.

Brooklyn, N. Y.

SLA 152 kuopa rengia vakarienę ir koncertą

Puikią vakarienę su koncertu rengia SLA 152 kuopa lapkričio 2 dieną, 1940 m., p. Buzelio Svetainėj, 3336 Atlantic Ave., Brooklyn, N. Y., pradžia 7:30 val. vakare, įžanga \$1.25 ypatai. Vakarienė bus su puikia programa. Bus šauni orkestra šokiams. Šio koncerto programoje dalyvaus gerai žinomi dainininkai ir dainininkės: sesuo Violeta Tamkiūtė, sesuo Juliona Kavaliauskaitė, A. Vasilauskas ir Kažemėkas. Jiems akompanuos Stiloniūtė-Antanavičienė. Kas tikėtų neturite, pasistenkite gauti, nes matote, programas bus įvairus ir ilgo-kas. SLA 152 kuopa visas pastangas deda, kad vakarienė būtų geriausia už visas kitas vakarienes. Užtikrinam, kad bus skanių valgių ir galės site gėčiai pavalgyti. Tikietus galima gauti pas visus narius arba pas rengimo komiteto narius, kuriais yra: L. Kavaliauskaitė, 415 Lorimer St., p. Kriauciūnas, 220 Leonard St., A. Lukoševičius, 73 Milford St., Brooklyn, N. Y. SLA 152 kuopos nariai, kurie turi tiekičius pardavinėti, malonėkite sugrąžinti komitetui. Komitetas savo susirinkimą turės spalio 25 dieną, 1940 m., Atletų Klubu, 168 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y. Ta dieną reikia sunėsti tikietus. Komitetas.

Washington, Pa.

IS SLA 258 kuopos susirinkimo

SLA 258 kuopos susirinkimas buvo spalio 6 dieną, bet narių nedaug susirinko nežinia del kokios priežasties. SLA 258 kuopos kitas susirinkimas bus lapkričio mėnesio 3 dieną. Draugai, butinai turite visi ateiti į susirinkimą, nes yra daug reikalų del dartinio vajuos. Turime pradėti darbą visi, kad daugiau gavus narių į kuopą, turim pasidaryt, padaryt mūsų kuopą skaitlingą nariais. Pereitame susirinkime išrinkom draugą Mikalauską kuopos organizatorium. Dabar į darbą visi iki vienam.

M. Janavičienė.

Waterbury, Conn.

Vakarinė mokykla veikia

SLA 11 kuopos mėnesinis susirinkimas buvo spalio 4 d. Susirinkimą atidarė ir vedė pirm. T. Matas. Protokolų sekretorius J. Valickas perskaitė protokolą iš praeito susirinkimo, kuris tapo priimtas. SLA 4 apskričio delegatų raportai tapo priimti, išskiriant protesto rezoliuciją prieš prezidentą Bagočių. Toliau organiz. p-lė Helen Tareiliūtė perstatė du kandidatus į kuopą Vincą Eidukevičių ir jo žmoną Rožę Eidukevičienę. Organiz. J. Zementauskas perstatė naują narę p-lė Anelę Ašakunas. Visi tapo priimti. Taigi vajuos pradžia gera. Toliau nutarta kaip ir visados surengti per naujus metus bankietą. Į komisiją įėjo šie: Petras Stepanavičius, Jonas Zementauskas, Tamas Matas, Balis Petrauskas, Jieva Stepanavičienė, Matilda Beke-rienė, Anelė Jasinskienė. Taigi komisija susideda iš darbėčių veikėjų. Toliau buvo kalbėta apie lietuvių kalbos mokyklą. Komisijos narės pp.

VI. Dumšienė ir Kl. Jankeliu-nienė patarė, kad kas nors iš kuopos valdybos nueitų pas mokyklos užveizdą ir paprašytų kambario. Tą darbą apsiėmė atlikti pirm. T. Matas. Jau pirma pamoka buvo spalio 14 dieną. Mokytojas yra p. Aleksas Blažys, mokinių pirmą vakarą buvo viso 15, trys suaugę ir dvylika berniukų ir mergaičių. Ant sekančių pamokų tikimasi daugiau su-lauksime mokinių. Pamokos buna pirmadienio ir penktadienio vakarais. Dugan mokykloj, Washington Ave., ant pirmo aukšto. Taigi, tėvai, siuskite savo vaikus pasimokytviti lietuviškai rašyti ir skaityti. Dar turiu priminti apie mokytoja Blažį. Blažys yra geras mokytojas, gerai vartoja anglų kalbą ir daugiau kalbu moka, bet mums čia Amerikoje užtenka anglų ir lietuvių kalbu.

P. Motiečius, SLA 11 kp. koresp.

Chicago, Ill.

IS 18-tos apielinkės SLA 129 kuopos vakarienis

Kadangi vasaros sezonas pasibaigė, o žiemos prasideda, tai kas nors reikia veikti, o čia ir SLA vajuos prasidėjo. Kad sukelti entuziazma 18to apielinkėj, tai SLA 129 kuopa bendrai su LDS kuopa sumanė surengti labai linksmą vakarienę, kuris įvyks spalio 26 dieną, 7 valandą vakare, J. Petrausko svetainėje, 1750 So. Union Ave. Tai bus pirmas tokis šaunus parengimas. Taigi visi SLA 129 kuopos nariai butinai malonėkite dalyvauti, nes retai kada pasitaiko tokių pasilinksminimų. Taigi malonėkite pakalbinti savo pa-

žystamus, kad ateitų į šokius ir prirašyt kitus prie SLA 129 kuopos.

Užkvečia Rengimo Komisija. K. Batutis, SLA 129 kp. prot. rašt.

Waukegan, Ill.

SLA 262 kuopa rengia koncertą ir šokius

Lapkričio 10 dieną SLA 262 kuopa rengia šaunų koncertą ir šokius, Liuosybės Svetainėje, 8-th ir Adams gatvių, Waukegan, Ill. Pradžia 5:30 valandą po pietų.

Taigi yra kviečiami visi vietiniai ir apielinkės miestų gyventojai skaitlingai dalyvauti mūsų rengiamam didžiuliam koncerte ir linksmai laiką praleisti. Nepamirškite dienos, valandos ir visi bukite aukščiau minėtu laiku.

J. Mačiulis,

Rengimo Komisijos narys.

Grand Rapids, Mich.

A. a. Antanas Dubininkas, (Du Byne)

SLA 42 kuopos narys

Rugsėjo 28 dieną mirė SLA 42 kuopos narys, Antanas Dubininkas (Du Byne), o palaidotas spalio 1 dieną, Memorial Park kapinėse.

Velionis gimė Lietuvoje, Mareikių kaime, Griškabudžio parapijoj, Griškabudžio valsčiuje, Šakių apskrity. Dideliame nuliudime paliko moterį Oną, dukterį Mrs. Robert Smith, sunų Praną ir du anukus.

Moteriai ir visiems velionio giminėms reiškiamo giliausią užuojautą, o velioniui Antanui Dubininkui teegul buna lengva ilsėtis Amerikoje žemelėj.

P. Greičaitis.

SLA pagalbos ranka

SAVAITINĖ ATSKAITA IŠMOKĖTŲ POMIRTINIŲ IR LIGOJE PAŠALPŲ

Cekiai išrašyti spalio 19, 1940

Išmokėtos pomirtinės

ADOMAS SURBLYS, 185 kp., Indiana Harbor, Ind., gimęs spalio 14 d., 1883 m., Plungės parap. Tėsių apskr. Prie SLA prisirašė gruodžio 2 d., 1923 m. Numirė rugsėjo 28 d., 1940 m. širdies liga. Velionio moteriai, Domicelai Surblienei, pomirtinės išmokėta \$600

JUOZAS KAMINSKAS, 245 kp., Newark, N. J., gimęs rugpjūčio 4 d., 1878 m., Suvalkų red., Seinų apskr., Derecenų kaime. Prie SLA prisirašė balandžio 7 d., 1925 m. Numirė spalio 2 d., 1940 m. širdies liga. Velionio moteriai, Elzbietai Kaminskienei, pomirtinės išmokėta \$600

ANTANAS BOTYRIUS, 267 kp., Wyoming, Pa., gimęs gruodžio 29 d., 1885 m., Bažnytkaimy Liudvinavas, Suvalkų gub. Prie SLA prisirašė gruodžio 10 d., 1916 m. Numirė spalio 7 d., 1940 m. širdies liga. Velionio moteriai, Veronikai Botyrienei, pomirtinės išmokėta \$600

Viso

\$1,800

Išmokėta ligoje pašalpa

KAZYS ZILINSKAS, 2 kp., Forest City, Pa. Sirgo 10 sav. ir 3 dienas \$94.50

ONA PAPEVIENE, 4 kp., Sioux City, Iowa. Sirgo 12 sav. 36.00

ALFRED PAPEVIS, 4 kp., Sioux City, Iowa. Sirgo 4 sav. 24.00

JONAS SAKEVICIUS, 30 kp., Scranton, Pa. Sirgo 6 sav. 72.00

STASYS VALASINAS, 38 kp., Brooklyn, N. Y. Sirgo 3 sav. ir 5 d. 41.00

FRANŠ MICELIENE, 75 kp., Los Angeles, Cal. Sirgo 5 sav. ir 4 d. 51.00

ALEKSSAS WHITE, 77 kp., Rockford, Ill. Sirgo 10 sav. ir 5 d. 65.00

STASYS ZAMEITIS, 102 kp., Haverhill, Mass. Sirgo 4 sav. 48.00

JULĖ SAKALIENE 105 kp., Dayton, Ohio. Sirgo 1 sav. 6.00

STASYS VILEIKIS, 113 kp., Thompsonville, Conn. Sirgo 20 sav. ir 2 d. 97.00

PETRAS BALCIUS, 115 kp., Wilkes Barre, Pa. Sirgo 6 sav. 72.00

VINCAS TAMULAITIS, 115 kp., Wilkes Barre, Pa. Sirgo 1 s. ir 4 d. 20.00

ADOMAS VALAUSKAS, 118 kp., Curtis Bay, Md. Sirgo 1 s. ir 3 d. 9.00

JUOZAS LAURINAVICIUS, 122 kp., Chicago, Ill. Sirgo 12 sav. 72.00

SILVESTRAS GENIS, 164 kp., Frackville, Pa. Sirgo 22 s. ir 1 d. 205.00

JOSEPH KLUCHINSKY, 164 kp., Frackville, Pa. Sirgo 10 sav. 60.00

JONAS MICKEVICIUS, 204 kp., Tamaqua, Pa. Sirgo 1 s. ir 1 d. 14.00

MARTINAS VALUNAS, 226 kp., Chicago, Ill. Sirgo 1 s. ir 1 d. 10.50

PETRAS LIETUKAS, 246 kp., Plymouth, Pa. Sirgo 1 s. ir 4 d. 20.00

PRANAS PALCAUSKAS, 311 kp., W. Frankfort, Ill. Sirgo 3 s. ir 4 d. 22.00

MARŠ PASKAUSKIENE, 318 kp., Worcester, Mass. Sirgo 11 sav. 66.00

PAULINE MORRELL, 367 kp., E. Port Chester, Ct. Sirgo 4 s. ir 4 d. 28.00

JONAS JANCIS, 115 kp., Wilkes Barre, Pa. Sirgo 8 s. ir 4 d. 104.00

ANTANAS JABLONSKIS, 250 kp., Maspeth, N. Y. Sirgo 7 sav. 42.00

Viso

\$1,279.00

Nauji aplikantai

A. DAUKSIUTE, 7 kp., Pittston, Pa., apdrauda N 1

V. WERNECKIS, 63 kp., Chicago, Ill., apdrauda N 1

A. JURKUS, 133 kp., So. Milwaukee, Wis., apdrauda N 1, lig. paš. skyr. II

O. MAZEIKIENE, 226 kp., Chicago, Ill., apdrauda N 1

A. KAMINSKAS, 262 kp., Waukegan, Ill., apdrauda N 1, lig. paš. skyr. I

B. SAMOSKI, 275 kp., Springfield, Ill., apdrauda N 1, lig. paš. skyr. III

M. J. VINIKAS, SLA sekretorius.

Mūsų Korespondentai Apie Bendrą Lietuvį Veiklą Amerikoje

Portland, Ore.

Oregono lietuviai ir progresas

Ramiojo Okeano pakraščiuos nors yra lietuvių miestuose, ant ukių ir resortuose, bet visgi skaičius yra mažas. Daugiausia mūsų žmonių yra Los Angeles, Kalifornijoje, ir Seattle, Washington. Portlande yra apie 108 dušios, Oregon City, Oreg. ir apilinkėję irgi yra apie 108 dušios. Organizacijos yra sekančios: SLA, LDLD ir LDS.

Šios dvi kolonijos, Portland ir Oregon City, yra apie 10 mylių atstui viena nuo kitos. Šie žmonės sykiu rengia piknikus, balius, supyrzo pares ir tam panašiai. Jeigu kas numiršta, tai vėl visi gražiai ir nuosirdžiai atiduoda paskutinį patarnavimą.

Dabartiniu laiku kaip tarp tautų ir luomų santykiai yra prasti, taip ir tarp mūsų žmonių santykiai yra nelabai kokie. Beigi iš prigimties, pa-pročiai, tradicijos ir aplinkybės traukia vienus prie kitų. Tarp Portlando ir apilinkės lietuvių jėgo į madą suprizo parės. Viena šeima nudooda, kad ji duos suprizo parę kitai šeimai, nuperka dovaną už kokius \$6.00 arba \$8.00, tada užkviečia svečius suvažiuot pas save. Vėliaus visi susitarę važiuoja į nurorytą vietą kam žadėta parė. Kaikada svečiai ir viešnios nusiveža savo valgius, o kaikada tai pravadinkai nuperka ir valgius ir gėrimus. Nuo suvažinusių svečių pravadinkai surenka nuo galvos pinigų visokioms išlaidoms padengti. Toliaus prasideda fundijimai vieni kitiems, vieni geria kiti valgo, linksminas, dainuoja, tai vėl kiti lošia pokerį ir taip turi gerus laikus. Bet kultūrinių programų tai nėra.

Landas progresuos

Ilgai snaudęs Portlandas pradėjo progresuoti nuo to laiko, kaip čia pradėjo budavot Bonneville Dam, didžiąją elektros gamyklą ant didžiosios ir gražiosios Columbia upės, kuri teka palei Portlando miestą ir liejas į Ramųjį Okeaną. Columbia upė yra 1,210 mylių ilgio ir yra svarbiausia upė gaminimui elektros jėgos šiaurinėje Amerikoje. Kitos svarbios upės bėga į Columbia upę, o butent: Snake, Clark Fork, Kvotenal ir Willamette upės. Pastaroji teka per Oregon City, Oreg., taipgi per patį vidurį Portlando miesto ir yra laivų plaukiojama upė.

Pabudavojimas Didžiosios Bonneville Dam atsėjo \$65,000,000. Turint šią "dam" arba elektros gamyklą, čia dabar galima pirkt pigiai elektros jėgą. Tai dėl to šioj apilinkėj pradėjo augt indutrija. Alumino didelis naujas fabrikas tapo jau pabudavotas ir yra spėjiojama, kad antras toks alumino fabrikas bus greit budavojamas. Taipgi vienas geležies fabrikas jau tapo pabudavotas. Čia vėl žada budavot Portlande arba apilinkėj aeroplanam fabriką, kur bus dirbama visos dalys skraiduoliams, išskiriant motorus. Su laiku čia bus alumino industrijos centras ant visados, kadangi čia elektros jėga pigi ir geležinkeliais ir vandeniu susisieki-mas arba transportacija yra labai paranki. Portlando didžiausias oro portas greit taps karo oro baze ir patarnaus kaip bazė del 11-to, 55-to ir 43-čio oro skvadrono. Tas yra umai organizuojama. Abelną korpuso spēka bus 160 oficerų ir 1,350 luosnorių vyrų, taipgi patarnavimo grupė susidės iš 60 ofi-

cierų ir 1000 luosnorių vyrų. Kazarmių konstrukcija atsieis \$1,500,000 ir bus budavojama pietų pusėj bazės. Spėjama, kad metinė apyvarta bus \$2,000,000 su virš, tai yra algoms ir kitokiems bėgantiems reikalams, kurie liečia bazę. Bus budavojama 25 kazarmės, kožna talpinanti 83 vyrus. P. M. Atko.

Cleveland, Ohio

Kalbėjo Dr. P. Vileišis ir Dr. Al. M. Račkus

Clevelando lietuviai turėjo progą išgirsti iš pirmų lūpų apie Lietuvos dabartinę padė-tį, kai Clevelando Lietuvių Vaizbos Butas spalio 6 d. surengė protesto mingą prieš Sovietų Rusiją ir prakalbės Dr. Petrui Vileišiui ir Dr. Al. M. Račkui. Abu jiedu yra pabėgę iš Lietuvos, Dr. Vileišis pirmomis Sovietų užpuolimo dienomis, o Dr. Račkus išgyvenęs "rojuje" net du mėnesiu laiko.

Publikos prisigruod pilna Lietuvių salė, pora šimtų žmonių dar negalėję į salę i-eiti nusiminę gryžo namon. Visi atėjo paklausti — ir tie kurie pasmerkia komunizmą su jo visomis pasekmėmis, kurie neapkenčia svetimos priespaudos savo tėvynei, ir tie kurie džiaugiasi ir tiki, kad Lietuvoje tapęs įvestas "rojus".

Abu kalbėtojai, geri patriotai, sakė ilgas kalbas, bet publika prašė dar ilgiau kalbėti, dar daugiau papasakoti. Jų kalbų neatpasakosi, bet užtenka pasakyti kitų kolonijų veikėjams, kad nenuleistų rankų dirbti už Lietuvą — šios ir kitose kolonijose rengtos antikomunistinės prakalbos traukia minias, žmonės nori girdėti tikrus faktus, nori gelbėti savo tėvynei, ir laukia kad juos kas vestų, vadovautų!

Aukų kalbėtojų kelionei ir lėšoms padengti surinkta \$70, iš kurių liko dikčiai ir Lietuvos reikalams palaikyti. Programą vedė Vaizbos Buto pirmininkas P. P. Muliolis. Protestą prieš Sovietus ir padėką Amerikos valdžiai skaitė Dirvos redaktorius Karpius. Rezoliucija vienbalsiai priimta — net buvę komunistukai nei vienas nedrįso rankos pakelti prieš. Rep..

Brooklyn, N. Y.

Mirė Antanas Petraitis

Spalio 12 d. 6 val. vakare staiga širdies liga mirė plačiai žinomas Antanas Petraitis, 49 m. amžiaus, gyvenęs 425 Keap St., apt. 5 E, Brooklynke.

Staigi Antano Petraičio mirtis labai sujaudino visą Brooklyną. Velionis buvo labai plaučiai žinomas, ne tik kaip pavyzdingas žmogus, bet ir geras biznierių, pavyzdys lietuviams kaip vestį didelį biznį jo paties šeimai talkininkaujant, bet buvo žinomas ir kaip uolus mūsų visų lietuvišką darbų rėmėjas.

Antanas Petraitis Brooklynke tegyveno tik 9 metus laiko, bet spėjo įsigyti tukstančius prietelių, rėmėjų, kuriems dabar apie mūsų mylimojo draugo mirtį su širdgėla pranešu.

I Brooklyną velionis Antanas Petraitis atvyko iš Gardner, Mass., kur jis buvo gyvenęs nuo 1905 m. Gardneris iš pat jaunatvės dirbo baldų pramonėj ir ją gerai išstudijavo, pažino. Susitaupęs pinigų Petraitis, sveikatai mažėjant, pasiryžo eiti į biznį ir atvyko į Brooklyną. Per pasukinius 9 metus velionis Petraitis labai sunkiai dirbo bizniui išbulinti. Jam pavy-

ko biznį, dvi krautuves ir dirbtuvę, išvystyti, bet šian-dien jau jo gyvųjų tarpe neturime.

Velionis Antanas Petraitis paliko pavyzdingą šeimą: žmoną Marijoną, du sunus Walter ir Juozą, taip pat dvi dukteris — Oną ir Blanch.

Velionį Antaną Petraitį amžinasties poilsį paruošė graborius Aromiskis, kurio koplyčioj 423 Metropolitan Ave., Brooklynke ir buvo pašarvotas. Velionis palaidotas jo antrojo tėvynėj, Gardner, Mass., prie jo brolio kapo.

Tebuni mūsų mylimam Antanui lengva Dėdės Samo žemėlė, o jo šeimai tebunie didžiausia užuojauta ir susiraminimas. Jonas Valaitis.

Lietuvos Generalinio Konsulato New Yorke pranešimas

Prasidėjus nepiliečių registracijai Amerikoje, daugelis kreipiasi į Generalinį Konsulatą, prašydami pranešti laivo vardą ir datą, kada iš Lietuvos atvyko. Šiuo pranešame, kad Lietuvos Generalinis Konsulatas jokių užrašų kas kada ir kokių laivų iš Lietuvos į Ameriką atvyko niekuomet nevedė, todėl ir prašomų informacijų suteikti negali. Tuo reikalu reikia kreiptis į laivo kompanijas, arba į laivakorėjų agentus, kurie nežinanties patarpininkaus.

Lietuvos Gen. Konsulatas, 16 W. 75 St., New York, N. Y.

Greenfield, Mass.

Bus rodoma paskutinė laisvos Lietuvos filmas

S. S. V. J. draugystė rengia pavykslų vakarą spalio 26 dieną, šeštadienį vakare, pusė po septynių, Knights of Columbus salėje bus rodoma paskutinė Lietuvos filmas. Pavykslus rodyš J. Januškevičius Jr. Musų draugystė kviečia visus brangius lietuvius dalyvauti ir pamatyti mūsų tėvynės — buvusios laisvos — grožį ir jos didelę pažangą. Šiandien jau tėvynė pavergta, trempe mūsų žemelį burliškai ir kankina lietuvių. Musų visų pareiga stoti į darbą ir atvaduoti tėvynę.

Dar kartą kviečiame. A. Dėdinas.

Grand Rapids, Mich.

Bus protesto susirinkimas

Grand Rapids lietuvių organizacijos rengia visų lietuvių protesto susirinkimą sekmadienį, spalio 27 d., 1940 m., 7:30 valandą vakare, šv. Jurgio draugijos svetainėj, 1513 Quarry Ave., N. W. Kalbės P. Daužvardis, Lietuvos konsulas iš Chicagos, Dr. P. Vileišis iš Lietuvos ir valdžios atstovai. Bus išaiškinta Lietuvos okupavimas per Sovietų Rusiją ir dabartinė Lietuvos buklė, taipgi bus pasiulytos atatinamos rezoliucijos. Dr. P. Vileišis buvo Lietuvoje, kada Lietuva buvo okupuota per Sovietų Rusiją. Jis pasakys daug įdomių dalykų. Nepraleiskit progos atsikartoti, kurie norit išgirsti tiesią apie Lietuvą. Vietinius ir iš apilinkių nuosirdžiai kviečia atsilankyti. Komitetas.

Lawrence, Mass.

Kliubo balius

Lietuvių Ukėsų Kliubas buvo surengęs metinį balių spalio 5 dieną, savame name. Gaspadoriai daugiausiai buvo jaunuoliai: J. Zurvel pirm., R. Mikolaitis ir Kaupinis. Baliaus buvo pasekmingas, žmonių buktinuosius 9 metus velionis Petraitis labai sunkiai dirbo bizniui išbulinti. Jam pavy-

M. Stakionis.

Konsulas J. Budrys prirašytas prie SLA

SLA Trečio Vajaus pirmo nario garbė atitenka Lietuvos Generaliniam Konsului p. Jonui Budryi. Jo sutikimas įstoti į SLA gautas spalio 1 d. ir jo aplikacija į narius priimta SLA Centro 126 kuopos susirinkime spalio 4 d. Gerb konsulas J. Budrys yra pirmuoju iš Lietuvos atvykusių diplomatų įstojusiu į SLA. Prisirašydamas prie SLA p. Budrys tarpe kita pareiškė sekančią:

JONAS BUDRYS

"Įstoju į Susivienijimą ne tiek medžiaginės naudos sumetimais, kiek norėdamas prisidėti prie šios patriotingos organizacijos tautinių ir kultūrinių darbų. Amerikos lietuviai turime būti tvirtai organizuoti, kad galėtumėm kuoilgiausiai tautiniai gyvais ir sąmoningais išsilaikyti ir kad pagelbėjus Lietuvai savo nepriklausomybę atstatyti. Sekdamas SLA veiklą tautiniuose, kultūriniuose ir labdariniuose darbuose įsitikinau, kad Susivienijimas yra stipri Amerikos lietuvių išeivijos tvirtovė tiek medžiaginės savo nariams pagelbos žvilgsniu, tiek ir tautinio išsilaikymo veikloje. Todel stoju į Susivienijimą ir pasižadau darbuotis bendrai su visais SLA nariais tiek pačios organizacijos veikloje, tiek ir visais kitais tautiniais ir kultūriniais reikalais".

Taigi SLA Trečias Vajus davė Susivienijimui nariu stambų Lietuvos diplomatą p. Budrio asmenyje. Vadinasi, vajus prasidėjo diplomatų prirašymu prie SLA. Todel linkėtina, kad visi SLA organizatoriai būtų gerai amerikoniškais diplomatais, mokačiais išaiškinti SLA naudą kiekvienam lietuviui. Prirašymu prie SLA naujų narių pirmiausiai pasitarnaujame tiems lietuviams, kurie dar nepriguli prie SLA. Kiekvienam žmogui gyvybės apdrauda būtina reikalinga, ypatingai tokia apdrauda, kokią šiandien galima gauti Susivienijime, nes narių mokomos duoklės jau nepažusta. SLA naujųjų apdraudos skyrių nariai turi užtikrintus įvairių vertybių rezervus ir jais gali naudotis po trijų metų prigulėjimo prie SLA.

Organizatorių įsiregistravimas

Visos eilės kuopų organizatoriai jau įsiregistravo SLA Trečiame Vajuje. Girdėtis, kad didesnis skaičius kuopų orga-

PAŽYMĖJIMAI IŠ REDAKCIJOS KREPŠIO

KIEKVIENOS tautos vyriausioji garbė kyla iš jos rašytojų. — Samuel Johnson.

SKAITYTINAS STRAIPSNIS. — Nuosirdžiai įvertindama jausmus ir mintis išreikštus straipsnyje "Lietuvių Tautos Išlikimas", SLA Sweet Valley ukininkų kuopa atsiuntė sekamą nutarimą:

SLA 291 kuopa, Sweet Valley, Pa., nutarė, kad ir toliaus būtų tokie straipsniai rašomi Kl. Jurgelionio, mūsų redaktoriaus, kaip Tėvynės 41 numeryje tilpęs straipsnis: "Lietuvių Tautos Išlikimas". Šį straipsnį turėtų kiekvienas SLA narys aty-džiai perskaityti ir gerai apmąstyti.

Mes ukininkai matome, kad mūsų redaktoriaus yra tikras lietuvis ir apgina tautą nuo žuvimo visomis išgalėmis.

Pirm. M. Padolskis, Sekr. Marė Nienius.

SESUO V. J. Količienė, Apšvietos Komisijos narė, pataria šiuo laiku visiems perskaityti P. Rutelionienės didelį trijų tomų romaną vardu "Klaikuma", kuriame vaizdžiai ir teisingai aprašyta lietuvių vargai ir karo laikų baisybės Lietuvos nepriklausomybės belaukiant. V. J. Količienė sakko: "Perskaitęs šią knygą, kiekvienas lietuvis, kurs abejoją apie dabartinę Lietuvos nelaimę, įsitikintų, kad veidmainiai su Lietuvos nepriklausomybe yra labai nedora, neteisinga ir net begėdiška. Nes Lietuvos nepriklausomybė tikrai buvo atpirkta jos sunų krauju ir gyvybėmis."

AMERIKOS lietuvių mėnesinis žurnalas "Lietuva" šių metų rugsėjo numeryje turi įdomų Montrealio lietuvių prarašymą. Praplėstos žurnalo apžvalgos, taip kad jos pasidaro gyva lietuvių gyvenimo kronika. Šviri spauda, graži išvaizda šį žurnalą daro pageldaujamu svečiu visų Amerikos lietuvių namuose. Žurnalo patogus formatas prašyte prašosi į sudarymą komplektų — pasižiūrėjimui į juos ateityje.

KAIP ČIA PATEKO MINDAUGAS?

Keltų literaturoje, velšų poeto Aneurino eilių tęsinyje "Gododinė", kalbant apie Katreto kautynes, kurios buvo 596 metais (britai ir škotai prieš saksonus ir piktus—?), sakoma:

"Savo vietą jie vyriausios grynės prieš Mynyddawg Mwynvavr palydovus" ir "Jų ašmenys buvo balti kaip kalkiai, jų šalmai sudaužyti į keturias šalis, prieš Mynyddawg Mwynvavr palydovus"...

("Visų tautų literatūra", I tomas).

Arėjas Vitkauskas.

VEIKĖJAS

Dienraščio išminties kupinas, "autos reikalais" nuolat rūpinas. Faraso retai korespondencija, (veikti daugiau — impotencija), — laukia medalio, rupinas... dienraščio išminties kupinas... IL. D-Tė.

AMERIKOS LIETUVIAI dabar noroms ar nenoroms turi būti visos lietuvių tautos gyvybės palaikytojai. Ta rolė jiems taip netikėtai ir taip negeidžiamai pripuolė. Klausimas yra ar jie patys nėra per daug ištįję, kad tokią didelę rolę galėtų tinkamai suvaidinti?

nizatorius jau išrinko ir laukiama jų įsiregistravimo. Taigi organizatoriai neatidėliokite ir įsiregistruokite tuojau. Neužilgo rengiamės paskelbti visų organizatorių sąrašą, tad reikia turėti visų kuopų išrinktus organizatorius vajaus raštinės re-korduose.

Kai kurių mažesnių kolonijų SLA veikėjai nusiskundžia, kad jiems sunku vajuje dalyvauti, nes jau beveik visi tokių mažų lietuvių kolonijų lietuviai priguli prie SLA. Kurie dar nepriguli, tų jau neįmanoma del vienokių ar kitokių priežasčių pri-rašyti.

Tokie nusiskundimai ne visai pamatuoti. Gali būti, kad tokiose mažose kolonijose kandidatų į SLA suaugusiųjų skyrių jau ir nėra. Bet gi SLA Jaunamečių Skyriui kandidatų dar pilna visose lietuvių kolonijose, nežiurint kaip neskaitlingos lietuviams jos nebūtų. Neabejojame kad ir mažiausioje kolonijoje vaikų nuo vieno metų amžiaus ir jaunuolių iki 16 metų amžiaus yra žymiai daugiau, negu pilnamečių lietuvių. Taigi plati dirva SLA organizatoriams naujų narių gavimui į SLA Jaunamečių Skyrių.

Jaunamečių skyriaus nariai gali būti apdrausti nuo \$100 iki \$1,000 apdraudos sumomis. Galima vaikus ir jaunuolius apdrausti viso amžiaus apdrauda, per 20 metų mokesčių mokėjimo apdrauda ir per 20 metų mokamo taupymo (endowment) apdrauda. Po trijų metų prigulėjimo prie SLA galima paimti apmokėtą apdraudą, galima pasiskolinti pinigų, arba galima atsiimti nustatytą pinigų sumą.

Susivienijimui lygiai pageidaujami ir jaunamečių skyriaus nariai, kaip ir pilnamečių skyriaus nariai. Organizatoriams taip pat apsimoka darbuotis jaunamečių narių prirašymui prie SLA. Lietuviams tėvams irgi visapusiai naudinga, kad jų vaikai priklausytų prie SLA. Čia jie gauna tokią pačią apdraudą, kaip ir komercinėse apdraudos kompanijose ir kartu jų vaikai turi progos organizuotai auklėtis sąmoningais lietuviams ir dorais žmonėmis. Jaunamečių prirašymo prie SLA klausimu ne kartą teks išsitariti. Šia proga norime tik priminti SLA kuopų veikėjams, kad jie turi nemažas galimybes naujų narių prirašymui ir mažose lietuvių kolonijose.

Organizatoriai nepamirškite priminti kiekvienam lietuviui, kad šio Vajaus laiku kiekvienas prisirašantis prie SLA naujas narys gauna visiškai dovanai puikų SLA Aukstinio Jubilėjaus Albumą vertės \$5.00. Šią brangią dovaną gaus kiekvienas naujas narys, kuris įstos į nemažesnę kaip \$250 apdraudą ir už metus duokles užsimokės antsyk arba laike vajaus. Tokia dovana džiaugsis kiekvienas lietuvis.

Visais Vajaus reikalais rašykite: Dr. M. J. Vinikas, SLA sekretorius, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

MARKSO-ENGELSO institutas visam pasaulio "proletariatui" yra įsteigtas ir veikia Maskvoje. Tas institutas išleido visus Markso ir Engelseo veikalus, o taipgi išleido visus "tovariščio" Plechanovo veikalus — 16 didelių tomų. Plechanovas buvo "menševikas", bet iš jo Leninas mokinosi marksizmo.

"Menševikas" Plechanovas vėliaus skyrėsi nuo "bolševiko" Lenino tiktai "taktikos" klausimais. Vienas manė, kad jo "revoliucioniškas" budas bus greitesnis "buržuazijai" pasmaugti, kitas, kad jo. Bet įdomu yra, kad mirties bausmės panaikinimo klausime ir Leninas ir Plechanovas vieno-dai karštai stoji už mirties bausmę. Tai buvo menševikas Plechanovas, kurs pasakė Rusijos social-demokratų suvažiuavimui šiuos žodžius: "Juk revoliucijai pasisiekus mes nepaliksimė nenužudę caro Nikolajaus. Jau vien dėl to mes turime pripažinti mirties bausmės reikalingumą".

Plechanovo reikalauotoji mirties bausmė dabar yra didžiausioji marksizmo atrama "proletariato" rojui — Sovietų Socialistinių Respublikų Sąjungoj.

Dar yra daug socialistų, kurie senai persiskyrė su Marksu, bet jokių būdu negali atsisadėti "marksistų" vardo. Jie yra kaip tie bedieviai, kurie del "svieto akių" tebevaikšto į bažnyčią. Yra dar kita grupelė socialistų, kurie visokiąsias savo moksliskias ir nemoksliskias nuomones butinai kredituoja Marksu. Jie yra kaip tie bibliistai, kurie visokiąsias savo herezijas išveda iš Biblijos.

Kupra, kuri per eilę metų išaugo Amerikos lietuviams ant jų nugaros, yra jų namis pasidalinimas į partijas — mažų hitleriukų pasitenkinimu. Dabar tarp daugelio lietuvių yra didelio noro tos kupros atsibodėti. Bet kažin ar ne vien tik grabas tą mūsų kuprą išlygins?

Kuomet visa marksizmo dogmatiška "išmintis" ir praktika eina iš Maskvos, kas šiandien, nebudamas bolševiku, galėtų turėti nepavydėtiną garbės vadintis marksistu ir laikytis Markso pasenu-sių padalčių?

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 41-mojo Seimo Protokolas

PROTOKOLAS

SLA 41-MO SEIMO, ĮVYKUSIO BIRŽELIO 24—29 DIENOMIS, 1940 METAIS, MORRISON HOTELIO SALEJE, CHICAGO, ILLINOIS

(Tąsa)

SKYRIUS X

Paragrafą 3 pataisyti taip, kad jis skambėtų sekamai: Joks suaugusiųjų skyriaus apdraudos sertifikatas neturi būti išduotas jaunesniems, negu 16 ir senesniems, negu 60 metų amžiaus.

SKYRIUS XII

Pridėti paragrafą 5, kurio tekstas skamba sekamai: Suspendavus kuopą už bile kurią iš viršų paminėtų priežasčių, jos atskiri nariai, kurie reguliariai mokėjo premijas savo kuopos viršininkams ir yra gerame stovy, privalo būti pilnai apsaugoti ir jie gali savo premijas mokėti tiesioginiai į Susivienijimo Centrą kol jų kuopos suspendavimas tęsis.

Narių suspendavimas

Paragrafą 2 pakeisti sekamu tekstu: Susivienijimas teikia 90 dienų patogumo periodą bile kurių premijų ir asmenų užmokėjimui. Jeigu narys neužmoka savo mėnesinių duoklių per du mėnesius, kuopos finansų sekretorius pasiūnia jam vėliausiai žinomu adresu užvilkintų duoklių sąskaitą.

a) Sekančiame kuopos susirinkime finansų sekretorius turi paruošęs ir perskaityti duoklių mokėjimo atsilikusių narius, kuriems buvo apie tai pranešta, po ko tokie nariai gali atsiliepti ir užmokėti savo duokles patogumo periodo laikotarpy, bet neatsiliepiamas ir neužmokėjimas savo premijų arba asmenų tokiu laiku sudaro kaltbę premijų mokėjime ir jų sertifikatai atpuola ir pilnai pasibaigia po kuopos susirinkimo uždarymo.

SKYRIUS XIII

Paragrafą 1 (j) atšaukti visą.

SKYRIUS XX

Paragrafe 46 pabaigoj dabartinio teksto pridėti sekamą: Devyniasdešimt dienų patogumo periodas yra teikiamas užmokėjimui pašalpos ligoje duoklių, kaip ir kitų premijų arba asmenų.

Dividentai

Visi suaugusiųjų ir vaikų Skyrių N1, N2 ir N3 sertifikatai turės privilegiją gauti dividentus iš Susivienijimo pertekliaus, kol jo išteklis sieks 105% ar daugiau. F tekliaus dividentai, kurių sumas nustatys Pildomoji Taryba, bus gaunami po dviejų metų sertifikato išbuvoimo galioj, ir kiekvieno sekančio meto pabaigoj, jei premijos bus pilnai užmokėtos. Tokie dividentai galės būti pavartoti sekamai:

- 1) Del premijų sumažinimo, su sąlyga, kad jų balansas yra užmokėtas, arba —
- 2) Del priedinės apmokėtosios apdraudos nupirkimo, arba —
- 3) Del taupymo pinigų prie šio sertifikato su sudėtinėmis trijų nuosimčių palukanomis metuose, kurias Pildomoji Taryba kas metai gali padidinti. Tokią sutaupą narys gali bile kada atsiimti su palukanomis iki atsiėmimo laiko, bet jeigu neatsiims, visa susidariusi suma bus išmokėta sykiu su sertifikato suma jam prinokus.

Jeigu narys nepasirenka vieno iš čia minėtų planų, dividentai jam atmokami pinigais.

Pomirtinės dividentai

Nariui mirus bile kada po pirmųjų narystės metų, jeigu jis nėra atsilikęs premijų mokėjime, Susivienijimas atmokės pomirtines dividentą už sertifikato tokius metus, kokiuose apdraustojo nario mirtis įvyksta. Įneša K. Jurgelionis. Įstatų Kom. rekomenduoja svarstyti.

81. Miliauskas įnešė, Valaitis parėmė, kad priėmus naujas lenteles suaugusių skyrių, minėtos lentelės nepaliečia senų narių, kurie dabar moka duokles pagal pirmesnių apdraudos mokesčių lenteles. Tačiau jei narys pats laisva valia nori, jis gali persikelti į naują skyrių ar skyrius pagal SLA konstitucijos nurodymus. Įnešimas priimtas didžiama balsų.

82. Įstatų Komisijos pirm. Dr. A. Montvidas skaito patiektas SLA čarterio pataisas. Įnešė Matas, Puleikis parėmė SLA čarteriui patiektas pataisas priimti. Įnešimas ir kartu čarterio pataisais atvesta didžiama balsų.

83. Jurgelionis įnešė, Pilka parėmė priimti sekančią konstitucijos Skyriaus I papildymą:

The purpose of this association is to cultivate the spirit of brotherhood of men and to practice the principles of benevolence and charity;

to provide material aid and help to its sick, disabled and aged members and also to widows and orphans of deceased members;

to issue to adults and juveniles whole life, old age or endowment, or whole life combined with old age or endowment, limited payment life, term, sick, or

relief and dependent benefit certificates, and make the specified benefit payment in a single payment or in installments or a term or life annuity;

to establish and maintain home or homes for its aged members and orphanages for the orphans of its members;

to establish, maintain and conduct schools; to establish and maintain grounds and buildings for the recreation of the young and old;

to aid its members in their moral and mental advancement and to improve their social and economic status;

to promote aducation among the people of Lithuanian descent by publishing and distributing scientific and literary books, by granting scholarships to its student members and to the members' children, by lectures, concerts and dramatics, and in various other proper ways;

to provide and to maintain a Mortuary Fund for paying death benefits to the beneficiaries of deceased members;

to provide and to maintain a Sick Benefit Fund for aiding its sick members;

to provide and to maintain an Expense Fund for defraying the expere of administration;

and to provide and to maintain such other funds as may be needed for the promotion of the purposes and objectives of this organization.

Įnešimas ir kartu konstitucijos pataisa priimta virš dviem trečdaliais delegatų balsų.

84. Prezidentas pakviečia seimo Skundų ir Apelacijų Komisiją išduoti savo raportą. Komisijos pirm. Dr. P. Grigaitis skaito sekančias apeliacijas ir prašymus:

a) Stasio Kungio, SLA 55 kp., nario pašalpos ir pomirtinės išmokėjimo reikalą, komisija rekomenduoja pavesti Pildomosios Tarybos nužiūrai. Rekomendacija priimta.

b) SLA 291 kp., nario Mateušo Padolskio prašymą išmokėti pusę pomirtinės, komisija rekomenduoja pavesti Pildomosios Tarybos nužiūrai. Rekomendacija priimta.

c) SLA 115 kp., nario V. Rainio pomirtinės išmokėjimo reikalą komisija rekomenduoja pavesti Pild. Tarybos nužiūrai, patariant susitaikyti su velionio pašalpgaviais pagal geriausias galimybes. Komisijos rekomendacija priimta.

d) Skundą Marės Agurkienės prieš priimtą naują SLA 175 kp. narę, komisija rekomenduoja pavesti Pild. Tarybai, kad ji išstirtų šio skundo pamatingumą. Komisijos rekomendacija priimta.

e) Buvusios SLA Jubiliejaus Komisijos nario A. B. Strimačio prašymas išmokėti jam kėlonės ir kitas išlaidas į SLA Jubiliejinį Seimą 1936 m. Komisija rekomenduoja išmokėti pusę sąskaitos sumos, arba \$39.50. Komisijos rekomendacija priimta.

f) S. Cibulskio, buvusio SLA Kontrolės Komisijos nario, prašymas išmokėti jo pridutuos sąskaitas kaipo Kontr. Komisijos nario ir kaipo Vienybės namo remonto prižiūrėtojo. Klinga įnešė, Kubilius parėmė sąskaitas grąžinti Pildomajai Tarybai su įgaliojimu išmokėti tas sąskaitas, kurios yra teisėtos.

g) Prašymas SLA 30 kp. narės Rozalijos Čepauskienės-Bilienės išmokėti ligoje pašalpą iš 1934 m. sumoje \$84.00. Nesusipratimai del šios pašalpos įvyko laike buvusios finansinės betvarkės kuopoje. Komisija rekomenduoja pašalpą išmokėti. Rekomendacija priimta.

85. Prezidentas Bagočius praneša, kad bus svarstoma adv. V. F. Laukaitis, SLA 64 kp., nario petacija. Kadangi pats prezidentas Bagočius užinteresuotas šia petacija, užleidią vietą vice prezidentui Mažuknai. Delegatams reikalaujant, pakviečiamas Kontrolės Komisijos pirm. J. V. Grinius, kuris perskaito Kontrolės Komisijos dviejų narių raportą iš jų veiklos išstiriant balsavimų davinius paskutiniuose SLA Pildomosios Tarybos rinkimuose. Ois įnešė, Chase parėmė komisijos raportą priimti be rekomendacijų, kurios raporte teikiamos tik Pild. Tarybai. Įnešimas priimtas didžiama balsų.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJ PILDOMAI TARYBAI,

per sekretorių Dr. M. J. Viniką, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Gerbiamieji:

Pagal nusiskundimus SLA narių, W. E. Norkaus, C. Streleckio ir J. Vaivados, iš birželio 3-čios dienos, 1940 metų. Taipgi William F. Laukaitis, iš birželio 5-tos dienos, 1940 metų. Prašant Kontrolės Komisijos patikrinti balsavimo davinius. Minėtų nusiskundimų tikri nuorašai tapo įteikti SLA sekretoriui Dr. M. J. Vinikui, kartu su pareiškimu leisti Kontrolės Komisijai, aktyvaizdoje SLA sekretoriaus ar jo pavaduotojos patikrinti minėtų kuopų balotus, kuopų raportus ir SLA Centre rekordus narių skaitliaus ir jų stovio.

Kadangi SLA Kontrolės Komisijos VIENAS NARYS kun. M. VALADKA, buvo nariu ir pirmininku BALSŲ SKAITYMO KOMISIJOJ, tad ši užduotis prisieina atlikti tik DVIEM KONTROLĖS KOMISI-

JOS NARIAM, butent: J. V. Griniui ir Jonui Tareilai.

Birželio 7 d. 1940 m. SLA CENTRO raštinėj, 307 W. 30-th St., New York, N. Y. SLA Kontrolės Komisija didžiūmoj, J. V. Grinius ir Jonas Tareila, kartu aktyvaizdoj SLA sekretoriaus ar jo pavaduotojos, patikrinom minėtų kuopų SLA Pildomosios Tarybos rinkimų, atsibuvusių kovo ir balandžio mėnesiais, 1940 metų, balotus, kuopų raportus ir SLA Centro raštinėj dokumentus narių skaitlių ir jų stovį.

Patikrinimo davinius ir rekomendaciją patiekia me ant atskiuro lakšto.

Nuorašai šio pranešimo pasiūnčiami W. E. Norkui, William F. Laukaitiui ir kun. M. Valadkai.

Originalas pasiūnčiamas SLA Pildomajai Tarybai, per jos sekretorių Dr. M. J. Viniką birželio 15 d. 1940, registruotai, su priėmimo kortele grąžint. Priimta birželio 17, 1940.

SLA Kontrolės Komisijos nariai:

J. V. GRINIUS,
JONAS TAREILA.

J. V. GRINIUS, SLA KONTROLĖS KOMISIJOS PIRMININKAS,
3120 Richmond Street, Philadelphia, Pa.

Didžiai Gerbiamas Tamsta:

Šių metų gegužės 24 d. SLA organe, Tėvynėje, paskelbti Pild. Tarybos rinkimų daviniai. Pastudijavę tuos davinius, mes žemiau pasirašę, radome visą eilę SLA kuopų, kurios šiuose rinkimuose yra pildavusios nedaugiau, kaip po šešis balsus. Štai tos kuopos: 21, 26, 44, 61, 65, 69, 91, 97, 119, 130, 137, 148, 150, 162, 163, 182, 186, 190, 197, 201, 206, 213, 224, 228, 229, 233, 276, 286, 298, 315, 319, 326, 327, 330, 333, 349, 366.

Kadangi SLA konstitucijoje aiškiai sakoma, kad kuopa, neturėdama septynių narių kvoromo, ne tik negali laikyti susirinkime, bet ir negali balsuoti, tai kyla klausimas, ar visos tos, aukščiau pažymėtos, kuopos atliko savo pareigą taip, kaip konstitucija reikalauja.

Kadangi šis klausimas liečia ne tik SLA konstituciją, bet taip pat galutinius Pild. Tarybos rinkimų davinius, tai mes nutarėm kreiptis į Tamstą, kad S. L. A. Kontrolės Komisija patikrintų kuopų balsavimo pasekmių raportus, esančius SLA Centro raštinėje.

Kuopų balsavimo pasekmių raportuose yra pažymėta: 1) kiek kuopa turi narių, 2) kiek narių dalyvavo kuopos susirinkime, 3) kiek narių balsavo ir 4) kiek narių susilaikė nuo balsavimo. Patikrinę šiuos raportus, be abejonės, Tamsta galėsi mums pranešti tikrąją dalykų padėtį.

Taigi, mes reikalaujame tuojau imtis akcijos, nes nenorime, kad SLA konstitucija būtų laužoma.

Su aukšta pagarba,

SLA 135 kuopos nariai:

W. E. NORKUS,
C. STRELECKIS,
J. WAIVADA.

DR. M. J. VINIKAS, SLA SEKRETORIUS,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Gerbiamas Daktare:

SLA Kontrolės Komisija gavo nusiskundimą, kad, butent, SLA Pildomosios Tarybos rinkimai, kai kuriose kuopose pravesti prieštaraujant SLA konstitucijai. Nusiskundimai pateikti SLA 135 kuopos narių W. E. Norkaus, C. Streleckio ir J. Vaivados, iš birželio 3 dienos, 1940 metų, ir William F. Laukaitis, 110 E. Lexington St., Baltimore, Md., gautas birželio 6 d., 1940 metų.

Minėti SLA nariai reikalauja SLA Kontrolės Komisijos, patikrinti minėtų kuopų balsavimo davinius, ypač pastarasis William F. Laukaitis, primena savo nusiskundime, kad jis dar tuo tarpu lauks patenkinimo nuo Kontrolės Komisijos, vieton imtis teisimiškų žygų.

Idant išvengti didesnių nesusipratimų ir pasiremiant SLA konstitucijos skyriumi VI, paragrafu 6 A, jusų aktyvaizdoje ponas sekretoriau mes tuos balsavimo davinius patikrinsime.

SLA Kontrolės Komisijos nariai:

J. V. GRINIUS,
JONAS TAREILA.

P. S. Minimų nusiskundimų nuorašus pridedame prie šio laiško.

TO: J. V. GRINIUS, CHAIRMAN OF THE COMMITTEE ON AUDIT OF THE LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA, AND THE MEMBERS OF SAID COMMITTEE:

The Petition of William F. Laukaitis respectfully shows:

1. That your Petitioner is a member in good standing of the Lithuanian Alliance of America, was duly nominated for Supreme President in accordance with Section 3 of Article IV of the Constitution, and being one of the three candidates receiving the largest number of votes for that office and poss-

essing the required qualifications therefor was duly put on the ballot for a second vote of the members of the Alliance during the month of Mach or April, as provided in Section 3 of Article IV of the Constitution.

2. That elections were conducted at meetings of the subordinate lodges and written reports setting forth the result of the voting at said meetings were forwarded to the Supreme Secretary of the Alliance.

3. That the Supreme Secretary turned the voting result reports over to an election ballot committee for examination, which committee published the results of its examination and tabulation in the May 24-th, 1940 issue of Tėvyne, the official organ of the Alliance.

4. That the report of said election committee shows on its face that its determination of the result of the election was illegal and in violation of the laws of the Alliance, in that—

(a) Said report tabulates, in determining the result of the election for Supreme President, 20 votes cast by members of Lodge No. 176, whereas the records of the Alliance show that Lodge No. 176 has only 10 active members legally qualified and entitled to vote at a meeting thereof for the election of the Supreme Officers of the Alliance.

(b) Said report tabulates, in determining the result of the election, 46 individual votes cast for the respective candidates for Supreme President, whereas the laws of the Alliance and the rules and regulations promulgated by the Supreme Executive Board pursuant to the power conferred on it by Art. V, Section 5 of the Constitution, require that all members vote by secret ballot in a duly constituted meeting and do not permit of voting by members as individuals outside of a duly constituted meeting. Accordingly, said individual votes not cast by secret ballot in a duly constituted meeting are illegal and in violation of the laws of the Alliance and should not be counted in determining the result of said election.

(c) Said report shows that in determining the result of said election, votes were counted from the following lodges which did not have a duly constituted election meeting under the laws of the Alliance:

Nos. 21, 26, 44, 61, 65, 69, 91, 97, 119, 130, 137, 148, 150, 162, 163, 182, 186, 190, 197, 201, 206, 213, 224, 228, 229, 233, 276, 286, 298, 315, 319, 326, 327, 330, 333, 349, 366.

The report of the election committee on its face shows the necessary quorum of seven (7) members, required by the Constitution of the Alliance, was not present at the purported meetings of these lodges. Accordingly, said meetings were not duly constituted and the votes cast thereat were illegal and contrary to the laws of the Alliance and should not be counted in determining the result of said election.

5. That the members of the election committee and the Supreme Officers of the Alliance, in determining the result of said election as above set forth, have failed in the performance of their duties and are acting contrary to the laws of the Alliance; and your Petitioner, in the event proper redress is not given to him by the duly constituted authority of the Alliance, proposes to institute an action in a proper court to compel the result of said election to be computed in accordance with the law and the rights of your Petitioner and the other members of the Alliance, and to obtain such other redress as he is entitled to under the law. However, your Petitioner, in order to avoid if possible, the loss which may accrue to the Alliance by reason of court action, files this petition in order that this committee as a duly constituted authority of the Alliance may investigate the matters herein set forth and determine the candidate who received the highest number of votes duly cast and legally and properly to be counted under the laws of the Alliance.

WHEREFORE your Petitioner asks that this committee, under the authority conferred on it by Section 6 of Article VI of the Constitution of the Alliance, examine the matters above set forth and the voting result reports transmitted by the respective lodges, and after eliminating the above set forth illegal votes, declare your Petitioner to be the candidate for the office of Supreme President of the Alliance receiving the largest numebr of votes during the second voting; and, accordingly, elected as Supreme President of said Alliance unless the Convention refuses to confirm your Petitioner by a majority of two-thirds (2/3) of its vote and elects another officer in his place.

AND your Petitioner further asks that the Committee transmit a copy of its report of the result of the examination of the matters herein set forth to the next convention of the Supreme Assembly and to the Supreme Executive Board and to your Petitioner.

WILLIAM F. LAUKAITIS,
Petitioner.

**SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJ
PILDOMAI TARYBAI,**

per SLA sekretorių Dr. M. J. Viniką,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Daviniai rasti SLA Kontrolės Komisijos, balsavi-
me renkant SLA Pildomą Tarybą, kovo ir balandžio
mėnesius, 1940 metais.

Kuopos numeris	Kiek balotų	Kiek buvo susirinkime	Kiek narių balsavo	Kiek susilaikė balsuoti	Kiek narių Centre
21 kuopa	2	nepažymėta	2	—	5
26 "	5	5	5	—	6
44 "	2	2	2	—	2
61 "	2	2	2	—	3
65 "	5	5	5	—	6
69 "	5	5	5	—	6
91 "	5	5	5	—	5
97 "	6	6	6	—	9
119 "	6	6	6	—	11
130 "	6	6	6	—	6
137 "	4	4	4	—	4
148 "	6	6	6	—	12
150 "	3 nepažymėta	nepažymėta	—	—	3
162 "	6	6	6	—	6
163 "	4	4	4	—	4
182 "	6	8	6	2	8
186 "	6	6	6	1	9
190 "	4 nepažymėta	4	—	—	4
197 "	3	3	3	—	3
201 "	5	5	5	—	6
206 "	5	5	5	—	12
213 "	6	6	6	—	7
224 "	5	5	5	—	20
228 "	4	4	4	—	5
229 "	4	4	4	—	4
233 "	5	5	5	—	5
296 "	2	2	2	—	2
298 "	6	7	6	1	7
315 "	6	6	6	1	7
319 "	5	5	5	—	6
326 "	6 nepažymėta	nepažymėta	—	—	10
327 "	4	4	4	1	5
330 "	6	6	6	—	21
333 "	6	6	6	—	13
349 "	6	6	6	1	7
366 "	5	5	5	—	5
176 "	20	20	20	—	25

Ši 176 kuopa, Kontrolės Komisijai paaiškėjo iš S.
L. A. Centro rekordų, kad ji yra persiorganizavimo pe-
riode. Nors numeris duotas ir čarteris taipgi išduo-
tas, bet nėra atlikta formalumai, nėra persikėlimo blan-
kų iš kuopos 188. Mokesčiai taipgi Centre buvo kredi-
tuojami sąskaiton 188 kuopos iki gegužės mėn. 1940
m. Kontrolės Komisija numato, kad ši kuopa laike
SLA Pildomos Tarybos rinkimų, kovo ir balandžio mė-
nesius, nebuvo reikalingų formalumų atlikusi, ji ir da-
bar dar nėra to padariusi, ir kaipo tokia balsuoti ne-
galėjo. Todel šios kuopos balsai neteisėti ir negali but
priskaityti.

Taigi, Kontrolės Komisija randa, kad iš čion aukš-
čiau išvardintų kuopų, turėjo teisę balsuoti tik sekan-
čios kuopos: 182 ir 286.

Kitų kuopų NNo. 21, 26, 61, 65, 91, 97, 119, 130,
137, 148, 150, 162, 163, 186, 190, 197, 201, 206, 213,
224, 228, 229, 233, 296, 298, 315, 319, 326, 327, 330,
333, 349, 366 ir 176.

Šios visos kuopos neturėjo kvorumo, tad konstitu-
cija einant, netik ką negalėjo balsuoti, bet neturėjo tei-
sės nė susirinkimą laikyti. Kontrolės Komisija reko-
menduoją jų balsus iš bendro rezultato rinkimų iš-
mest.

SLA Kontrolės Komisija:

J. V. GRINIUS,
JONAS TAREILA.

86. Vice prezidentas J. K. Mažukna pakviečia
Seimo Skundų ir Apeliacijų Komisiją išduoti savo ra-
portą buvusio kandidato į SLA prezidento urėdą adv.
Vince F. Laukaitis, Dr. P. Grigaitis, visos komisi-
jos vardu pranešė, kad Seimo Skundų ir Apeliacijų
Komisijai buvo įteikta adv. Laukaitis peticija kartu
su Kontrolės Komisijos raportu apie tam tikrų SLA
kuopų balsus, paduotus visuotiname balsavime ren-
kant Pildomąją Tarybą. Kadangi ta peticija buvo
adresuota Pildomajai Tarybai, tai komisija nutarė
jos nesvarstyti, kol apie ją nebus tarusi savo žodžio
Pildomoji Taryba.

Pildomoji Taryba peticiją apsvairstė ir patiekė
atsakymą p. Laukaitiui raštu, pripažindama jo reika-
lavimą nepamatuoti. Adv. Laukaitis po to pareiškė,
kad jisai Pildomosios Tarybos atsakymu nėra paten-
kintas ir apeliuoja į seimą. Tuomet Seimo Skundų
ir Apeliacijų Komisija jo peticiją apsvairstė ir nutarė
ją perduoti seimui su savo rekomendacijomis. Ka-
dangi del rekomendacijų komisija nesusitaikė, tai ko-
misijos dauguma duos vieną rekomendaciją, o mažu-
ma kita.

Po šitos žodžių patiektos įžangos į raportą, komi-
sijos narys adv. J. J. Grish perskaitė sekančius adv.
Laukaitis peticiją (anglų kalba), Kontrolės Komisijos
raportą ir Pildomosios Tarybos atsakymą:

**SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJ
PILDOMOSIOS TARYBOS PAREIŠKIMAS**

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje sekretoriui bu-
vo pridutas SLA nario William F. Laukaitis, iš 64
kuopos, Baltimore, Md., adresuotas SLA Pildomajai
Tarybai ir SLA seimui sekantis prašymas, butent:

**TO: THE SUPREME ASSEMBLY OF THE
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA:**

The Petition of William F. Laukaitis

Respectfully Shows:

1. That your Petitioner is a member in good
standing of the Lithuanian Alliance of America, was
duly nominated for Supreme President in accordance
with Section 3 of Article IV of the Constitution, and
being one of the three candidates receiving the
largest number of votes for that office and posses-
sing the required qualifications therefor was duly
put on the ballot for a second vote of the members
of the Alliance during the month of March or April,
as provided in Section 3 of Article IV of the Consti-
tution.

2. That elections were conducted at meetings of
the subordinate lodges and written reports setting
forth the result of the voting at said meetings were
forwarded to the Supreme Secretary of the Alliance.

3. That the Supreme Secretary turned the
voting result reports over to an election ballot com-
mittee for examination, which committee published the
results of its examination and tabulation in the
May 24-th, 1940 issue of TEVYNĖ, the official organ
of the Alliance.

4. That your Petitioner, on June 5-th, 1940, filed
a petition with the Committee on Audit of the
Alliance, charging that the determination of the re-
sult of the election made by said election committee
was illegal and in violation of the laws of the Alliance
and asking that said committee examine the matters
therein set forth and eliminate the illegal votes in
determining the correct result of said election. A
copy of said Petition filed with the Committee on
Audit is herewith attached, marked Exhibit No. 1,
and made a part hereof.

5. That pursuant to said Petition, the Committee
on Audit of the Alliance examined the matters therein
set forth and complained of, and determined that the
purported votes of the following Lodges should not be
counted in determining the final results of the
election for the office of Supreme President of the
Alliance, to wit: 21, 26, 44, 61, 65, 69, 91, 97, 119,
130, 137, 148, 150, 162, 163, 176, 206, 186, 190, 197,
201, 213, 224, 228, 229, 233, 296, 298, 315, 326, 327,
330, 319, 349, 333 and 366. A photostatic copy of
the aforesaid report of the Committee on Audit is
attached hereto, marked Exhibit No. 2, and made a
part hereof.

6. That on the basis of the aforesaid report of
the Committee on Audit, your Petitioner is the can-
didate for the office of Supreme President of the
Alliance receiving the largest number of votes during
the second voting.

WHEREFORE your Petitioner asks that the
Supreme Assembly confirm the report of the Com-
mittee on Audit duly signed by J. V. Grinius and Jo-
nas Tureila, and declare your Petitioner to be the
candidate for the office of the Supreme President of
the Alliance receiving the largest number of votes
during the second voting; and, accordingly, elected as
Supreme President of the Lithuanian Alliance of Ame-
rica.

WILLIAM F. LAUKAITIS
Petitioner.

Dated June 17, 1940

Prie viršų minėto prašymo buvo pridėta kopija
prašymo adresuoto SLA Kontrolės Komisijai per jos
pirmininką J. V. Grinius, butent:

**TO: J. V. GRINIUS, CHAIRMAN OF THE
COMMITTEE ON AUDIT OF THE
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA,
AND THE MEMBERS OF SAID COMMITTEE:**

The Petition of William F. Laukaitis

Respectfully Shows:

1. That your Petitioner is a member in good
standing of the Lithuanian Alliance of America, was
duly nominated for Supreme President in accordance
with Section 3 of Article IV of the Constitution, and
being one of the three candidates receiving the largest
number of votes for that office and possessing the
required qualifications therefor was duly put on the
ballot for a second vote of the members of the
Alliance during the month of March or April, as pro-
vided in Section 3 of Article IV of the Constitution.

2. That elections were conducted at meetings of
the subordinate lodges and written reports setting
forth the result of the voting at said meetings were
forwarded to the Supreme Secretary of the Alliance.

3. That the Supreme Secretary turned the voting
result reports over to an election ballot committee
for examination, which committee published the re-
sults of its examination and tabulation in the May
24-th, 1940 issue of Tėvynė, the official organ of the
Alliance.

4. That the report of said election committee
shows on its face that its determination of the re-
sult of the election was illegal and in violation of the
laws of the Alliance, in that—

(a) Said report tabulates, in determining the
result of the election for Supreme President, 20 votes
cast by members of lodge No. 176, whereas the re-
cords of the Alliance show that Lodge No. 176 has
only 10 active members legally qualified and entitled
to vote at a meeting thereof for the election of the
Supreme Officers of the Alliance.

(b) Said report tabulates, in determining the
result of the election, 46 individual votes cast for the
respective candidates for Supreme President, whereas
the laws of the Alliance and the rules and regula-
tions promulgated by the Supreme Executive Board
pursuant to the power conferred on it by Art. V,
Section 5 of the Constitution, require that all mem-
bers vote by secret ballot in a duly constituted
meeting and do not permit of voting by members as
individuals outside of a duly constituted meeting.
Accordingly, said individual votes not cast by secret
ballot in a duly constituted meeting are illegal and in
violation of the laws of the Alliance and should not
be counted in determining the result of said election.

(c) Said report shows that in determining the
result of said elections, votes were counted from the
following lodges which did not have a duly constitu-
ted election meeting under the laws of the Alliance:

Nos. 21, 26, 44, 61, 65, 69, 91, 97, 119, 130, 137,
148, 150, 162, 163, 182, 186, 190, 197, 201,
206, 213, 224, 228, 229, 233, 276, 286, 298,
315, 319, 326, 327, 330, 333, 349, 366.

The report of the election committee on its face
shows the necessary quorum of seven (7) members,
required by the Constitution of the Alliance, was not
present at the purported meetings of these lodges.
Accordingly, said meetings were not duly constituted
and the votes cast thereat were illegal and contrary
to the laws of the Alliance and should not be counted
in determining the result of said election.

5. That the members of the election committee
and the Supreme Officers of the Alliance, in de-
termining the result of said election as above set
forth, have failed in the performance of their duties
and are acting contrary to the laws of the Alliance;
and your Petitioner, in the event proper redress is not
given to him by the duly constituted authority of the
Alliance, proposes to institute an action in a proper
court to compel the result of said election to be
computed in accordance with the law and the rights
of your Petitioner and the other members of the
Alliance, and to obtain such other redress as he is
entitled to under the law. However, your Petitioner,
in order to avoid if possible, the loss which may
accrue to the Alliance by reason of court action, files
this petition in order that this committee as a duly
constituted authority of the Alliance may investigate
the matters herein set forth and determine the can-
didate who received the highest number of votes duly
cast and legally and properly to be counted under the
laws of the Alliance.

WHEREFORE your Petitioner asks that this
committee, under the authority conferred on it by
Section 6 of Article VI of the Constitution of the
Alliance, examine the matters above set forth and the
voting result reports transmitted by the respective
lodges, and after eliminating the above set forth
illegal votes, declare your Petitioner to be the can-
didate for the office of Supreme President of the
Alliance receiving the largest number of votes during
the second voting; and, accordingly, elected as Su-
preme President of said Alliance unless the Conven-
tion refuses to confirm your Petitioner by a majority
of two-thirds (2/3) of its vote and elects another
officer in his place.

AND your Petitioner further asks that the
Committee transmit a copy of its report of the result
of the examination of the matters herein set forth
to the next convention of the Supreme Assembly and
to the Supreme Executive Board and to your Peti-
tioner.

s/ WILLIAM F. LAUKAITIS
Petitioner.

June 5, 1940

Prie viršų minėto prašymo buvo pridėta kopija
prašymo adresuoto SLA Kontrolės Komisijai per jos
pirmininką J. V. Grinius, butent:

**SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJ
PILDOMAJAI TARYBAI,**

Per Sekretorių DR. M. J. VINIKĄ,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

GERBIAMIEJI:—

Pagal nusiskundimus SLA narių, W. E. Norkaus,
C. Streleckio ir J. Vaivados, iš birželio 3 dienos, 1940
metų. Taipgi William F. Laukaitis, iš birželio 5 die-
nos, 1940 metų. Prašant Kontrolės Komisijos patik-
rinti balsavimo davinius. Minėtų nusiskundimų tikri
nuorašai tapo įteikti SLA sekretoriui Dr. M. J. Vini-
kui, kartu su pareiškimu leisti Kontrolės Komisijai,
aktyvaizdoj SLA sekretoriaus ar jo pavaduotojos pa-
tikrinti minėtų kuopų balotus, kuopų raportus ir SLA
Centro rekordus narių skaitlius ir jų stovį.

Kadangi SLA Kontrolės Komisijos VIENAS na-
rys, kun. M. Valadka, buvo nariu ir pirmininku BAL-
SŲ SKAITYMO KOMISIJOS, tad ši užduotis prisiėjo
atlikti tik DVIEM Kontrolės Komisijos nariams, bu-
tent: J. V. Griniui ir Jonui Tareilai.

Birželio 7 d. 1940 m. Centro raštinėj, 307 W.

30-th St., New York, N. Y. SLA Kontrolės Komisija
didžiumoj, J. V. Grinius ir Jonas Tareila, kartu akty-
vaizdoj SLA Centro sekretoriaus ar jo pavaduotojos,
patikrinom minėtų kuopų SLA Pildomos Tarybos rin-
kimų, atsibuvusių kovo ir balandžio mėnesiais, 1940
metų, balotus, kuopų raportus ir SLA Centro rašti-
nėj dokumentus, narių skaitlių ir jų stovį.

Patikrinimo davinius ir rekomendaciją pateikiame
ant atskirų laiškų.

Nuorašai šio pranešimo pasiunčiami:

W. E. Norkui, William F. Laukaitiui ir kun. M.
Valadkai. Originalas pasiunčiamas SLA Pildomajai
Tarybai, per sekretorių Dr. M. J. Viniką.

SLA Kontrolės Komisijos nariai:

J. V. GRINIUS,
JONAS TAREILA.

**SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJ
PILDOMAI TARYBAI,**

Per SLA Sekretorių, Dr. M. J. Viniką,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Daviniai rasti SLA Kontrolės Komisijos, balsavi-
me renkant SLA Pild. Tarybą, kovo ir balandžio mė-
nesiuose, 1940 metuose.

Kuopos numeris	Kiek balotų	Kiek buvo susirinkime	Kiek narių balsavo	Kiek susilaikė balsuoti	Kiek narių Centre
21 kuopa	2	nepažymėta	2	—	5
26 "	5	5	5	—	6
44 "	2	2	2	—	2
61 "	2	2	2	—	3
65 "	5	5	5	—	6
69 "	5	5	5	—	6
91 "	5	5	5	—	5
97 "	6	6	6	—	9
119 "	6	6	6	—	11
130 "	6	6	6	—	6
137 "	4	4	4	—	4
148 "	6	6	6	—	12
150 "	3 nepažymėta	nepažymėta	—	—	3
162 "	6	6	6	—	6
163 "	4	4	4	—	4
182 "	6	8	6	2	8
186 "	6	6	6	1	9

Ši kuopa Kontrolės Komisijai neaiški, kur radosi
susilaikę narys, jei balotai 6, buvo susirinkime 6
ir balsavo 6.

190 "	4	nepažymėta	4	—	4
197 "	3	3	3	—	3
201 "	5	5	5	—	6
206 "	5	5	5	—	12
213 "	6	6	6	—	7
224 "	5	5	5	—	20
228 "	4	4	4	—	5
229 "	4	4	4	—	4
233 "	5	5	5	—	5
296 "	2	2	2	—	2

Šios kuopos 296, balsų skaitymo kom. pažymėta
gal per klaidą No. 276. Kontr. Komisija.

286 "	6	7	6	1	7
298 "	6	6	6	—	7
315 "	6	6	6	1	7

Kontr. Komisijai neaišku, kur atsirado susilaikę
narys, kuomet susirinkime buvo 6, balotai 6, ir
balsavo 6.

319 "	5	5	5	—	6
326 "	6	nepažymėta	nepažymėta	nepažymėta	10
327 "	4	4	4	1	5

Šios kuopos irgi neaišku Kontr. Kom. iš kur atsi-
rado vienas susilaikęs narys, kuomet bal. 4 susi-
rinkime buvo 4 ir balsavo 4.

330 "	6	6	6	—	21
333 "	6	6	6	—	13
349 "	6	6	6	1	7

Kontr. Kom. neaišku, iš kur atsirado susilaikę
narys, kuomet buvo susirinkime 6, balotai 6 ir bal-
savo 6. Susilaikiusių nėra.

366 "	5	5	5	—	5
176 "	20	20	20	—	25

Ši, kuopa 176, Kontrolės Komisijai paaiškėjo iš
SLA Centro rekordų, kad ji yra persiorganizavimo
periode. Nors numeris duotas ir čarteris taipgi iš-
duotas, bet nėra atlikta formalumų, nėra persikėli-
mo blankų iš kuopos No. 188. Mokesčiai taipgi Cen-
tre buvo kredituojami sąskaiton kuopos 188, iki ge-
gužės mėnesio 1940 metų. Kontrolės Komisija nu-
mato, kad ši kuopa laike SLA Pild. Tarybos rinkimų,
kovo ir balandžio mėnesiuose, nebuvo reikalingų for-
malumų atlikusi, ji ir dabar dar nėra to padariusi, ir
kaipo tokia balsuoti negalėjo. Todel šios kuopos bal-
sai neteisėti ir negali but priskaityti.

Taigi, Kontrolės Komisija randa, kad iš čia
aukščiau išvardintų kuopų, turėjo teisę balsuoti tik
sekančios kuopos: 182 ir 286. Kitų kuopų: No. 21,
26, 44, 61, 65, 69, 91, 97, 119, 130, 137, 148, 150, 162,
163, 206, 186, 190, 197, 201, 213, 224, 228, 229, 233,
296, 298, 315, 326, 327, 330, 319, 349, 333 ir 366.
Šios visos išvardintos kuopos neturėjo kvorumo, tad
pagal konstituciją einant, netik ką negalėjo balsuoti,
bet neturėjo teisės nė susirinkimą laikyti. Kontrolės
Komisija rekomenduoją jų balsus iš bendro rezulta-
to rinkimų išmesti.

SLA Kontrolės Komisijos nariai:

J. V. GRINIUS,
JONAS TAREILA.

(Bus daugiau)

Zinios iš Lietuvos

Apvertina Lietuvos ukininkų padėtis

Nežiurint okupantų bausmių ir draudimo, kaime tebėra vadinamas sabotažas. Dabar vykdomoji "žemės reforma" tiek dezorganizavo visą gamybą, kad baiminamasi dėl visokių galimų nepriteklių. Dėlius ir šiaip yra blogas, o vietomis visai menkas. Ypač bloga yra su pašarais. O čia dar ukininkus užplūdo komisijų komisijos, kurias reikia nemokamai maitinti. Jau nekalbant apie tuos ukininkus, kurie turėjo nelaimės turėti daugiau kaip 30 ha žemės, bet ir mažesni ukininkai yra visiškai nustoję upo dirbti. Nežiurint visų raminimų, ukininkai yra įsitikinę, kad ne už ilgo jie visi bus suvaryti į kolchozus. Pirmieji kolchozai įvairiose vietose jau steigiami, neva iš savanorių bežemių ir mažžemių. Greta jų, steigiami sovchozai, kurie sudaromi iš buvusių didesnių ukių ir dvarų. Jų priešakin dažniausia pastatyti paprasti bernai, neturį jokio supratimo apie didelio ukių valdymą ir darbų paskirstymą. Tad nenuostabu, kad tokiose sąlygose ukininkai plaua gyvulių, sakydami, kad vertėliau patys juos suvalgys, negu paliks bolševikams. Taip pat dažnai Lietuvos laukuose matai nenupjautus javus ir pašarus, nes dvarų komisarijai nesugeba darbų suorganizuoti. Be to, nelengva gauti darbininkus, nes kiekvienas tikisi gauti nors kiek hektarus žemės. Bet jau dabar aiškėja, kad komunistų demagogija pradeda bežemių ir mažžemių erzinti, nes visiems žemės neužtenka.

Auka Lietuvos pabėgėliams

Lietuvos pasiuntinybės ir abiejų konsulatų Amerikos Jungtinėse Valstybėse personalai, atsišvelgdami į pabėgė-

lių iš Lietuvos kritišką padėtį sudėjo 105 dol. ir 100 dol. telegrafu pasiuntė S. Kuzminskui (Lietuvos piliečių Sąjungos pirmininkui) Berlinan.

Apie pašaro stoką

Lietuvoje esant didelei pašarų stoka, net ir suvalstybintieji dvarai nenori parduoti pašaro sovietų kariuomenės reikalam. Ryšium su tuo sovietų Lietuvos valstybinė žemės ūkio komisija išleido įsakymą, kuriuo vietos komitetai ir dvarų komisarijai verčiami parduoti pašarą sovietų kariuomenės reikalam arba "maistui", kuris taip pat pašarą parduoda tik sovietų kariuomenei. Įsakyme sakoma, kad nekludomai būtų parduodamas pašaras iš tų ukių, kurie jo turi daugiau, nei ukių reikalam reikalinga. Bet yra žinoma, kad šiemet visoje Lietuvoje niekas neturi pakankamai pašaro nei savo reikalam. Buvęs sulikviduotųjų žemės ūkio rūmų direktorius P. Vasiūnas "Valstiečių Laikraštyje" įdėjo straipsnį, kuriame nusiskundžiama pašaro stoka. Pasak jo, "ne tik nė viena saują dobilų ar šieno atolo, bet nei vienas bulvienojus, nei vienas burokas lapas, nei vienas kopustapis šį rudinį neturi suputi ant žemės".

Nebeverps siulų

Žinomas Plungės Kučinskio ir Pabedinskio tekstilės fabriko, kuris, kaip ir kitos įmonės, yra nacionalizuotas, praneša ukininkų žiniui, kad jis pavieniams asmenims daugiau siulų nebevers, t. y. nepriima linų ir jų vieton neduoda siulų.

Bolševizmo "mokslas"

Panevėžyje rengiami komunistų partijos kursai, kurių tikslas esąs paruošti provincijai "geresnę partijos kadrą". Kur-

suose dėstoma Stalino konstitucija, bolševikų partijos istorija ir kiti "mokslai". Tarp kursų lektorių yra ir raudonosios okupacinės kariuomenės politinis vadovas "draugas" Kuranda.

PASAULIO ĮVYKIŲ APŽVALGA

(Tasą iš 1 puslapio)

Miglos nesustabtė nacių, tik privertė juos mityti savo bombas visai nepaisant kur jos kris. Pradžioj vokiečiai dažniausia vartojo savo didžiausius bombnešius. Bet vėliausiu laiku pradėjo vartoti mažus ir daug greitesnius bombnešius. Pradžioj užpuolimus darydavo ir dieną ir naktį. Bet dienos laiku apsigynimas yra geresnis, ir daug nacių aeroplanų buvo nušaudama. Todel dabar naciai daugiausia užpuolinėja naktimis.

Nežiurint, kad nuo atakų iš oro sunku apsiginti, iki šiol naciai savo bombomis dar neįveikė Londono. Dar balionų barazai tebeįveda nacių orlaivius į savo tinklus ir priešui pasirodžius ore greit pakyla į orą anglų lakunai pasitikti priešą mušyje. Anglų orlaivių ir lakunų yra daug mažiau negu nacių, bet anglų orlaiviai ir lakunai yra geresni už nacių.

Iki šiol neišrodė, kad oro karas ketina sumažėti žiemai atėjus. Bet šio laiko audros jau kelis sykius sumažino atakas arba įbloskė ne vieną lėktuvą į jūrą. Todel bendra nuomone buvo, kad nuo dabar per penketą mėnesių bombardavimai iš abiejų pusių turės sumažėti. Per šį laiką ir viena ir kita pusė skubins pasigaminti daugiau aeroplanų. Žiemai praėjus, kuri pusė turės daugiau aeroplanų su bombomis balandžio mėnesyje, ta pusė turės progos laimėti. Nors militaristai sako, kad karas negali būti išrištas ore, bet jeigu Londonas būtų dar labiau išgriautas ir išde-

Turgai nyksta

Lietuvos turguose yra įrengti garsiakalbiai, per kuriuos duodamos sovietiškos dainos ir pan. Kadangi ukininkai vis mažiau begali į turgus savo produktų atvežti, nes viskas nueina sovietų okupacinei išalkusiai kariuomenei, tai ir turgai Lietuvoje pradeda nykti.

"naują Azijos tvarką", kurioj nebutų vietos nei Anglijai nei Amerikai.

Besirengdama prie susirėmimo su Anglija ir Amerika, Japonija dabar skubiai bandys susitaikyti su Sovietų Rusija.

Amerika

Draftas

Pereitą savaitę spalio 16 dieną visoje Amerikoje priverstinai karo tarnybą užsiregistravo apie 17,000,000 vyrų tarp 21 ir 35 metų amžiaus. Tai buvo Amerikos pirmoji "taikos drafto diena".

Iš registrantų pirmas burys, apie 30,000, bus pašauktas tarnybą apie lapkričio 18 dieną. Pirmas "liosu" traukimas įvyks spalio 29 dieną. Karo sekretorius Simpsonas ištrauks pirmuosius "liosu" užrištomis akimis iš to pačio žuvų puodo, iš kurio buvo traukiami liosai 1917 metais.

Iki birželio 15 d. 1941 metų išviso 800,000 vyrų bus pašauktas karo tarnybą vienoms metams. Kiek po to daugiau vyrų bus pašauktas tarnybą, priklausys nuo to, ar Amerika stos į karą ar ne.

Pietų Amerikos militarizacija

Suvenytųjų Amerikos Valstijų armijos štabo galva generolas George C. Marshall pereitą savaitę turėjo daug svečių — karininkų iš Argentinos, Brazilijos, Čilės, El Salvadoro, Meksikos, Nicaragvos, Haiti, Pargvajaus, Kubos, Ecuadoro ir Venezuelos. Tai buvo tų Amerikos respublikų militarinės misijos, atvykusios čia susipažinti su Amerikos apsiginklavimu ir pasirengimais prie karo. Generolas Marshall išskėlė svečiams pietus ir aprodė jiems ginklų dirbtuves ir armijos portus. Kokią savaitę prieš tai generolas tokių pat būdu priėmė svečius iš kitų pietinės Amerikos respublikų, iš Bolivijos, Kolumbijos, Costa Ricos, Dominikonų Respublikos, Gvatemalos, Honduras, Panamos, Peru ir Urugvajaus. Visos pietinės respublikos, išskyrus Argentiną ir Braziliją, yra labai menkai apsiginklavusios, turi mažytes armijas ir menkus laivynus. Suvenytos Vals-tijos dabar ragina jas, kad sektų jų pavyzdžiu ir ginkluotų.

Prezidento rinkimų kampanija

Iki šiol agitaciją už išrinkimą savęs į Suvenytųjų Amerikos Valstijų prezidentus vedė beveik vien tik respublikonų kandidatas Wendell L. Willkie. Savo kalbose jis daug niekuo prikalbėdavo ir "klaidų" darydavo. Todel prezidentas F. D. Rooseveltas vengė net ginčus su juo vesti. Bet Willkie pradėjo vartoti "band wagon" taktiką, kurios pagalba jis laimėjo nominacijas respublikonų konvencijoj prieš daug geresnius kandidatus už save. Ta taktika turi ypatybę sukvailinti žmones. Kad sulaukius žmones nuo pasidavimo tokiai taktikai, prezidentas Rooseveltas pagalios priverstas buvo pasisąžadėti pasakyti penketą kalbų už save, kaip kandidatai į prezidentus trečiam terminui. Pasirodo, kad su reksmu "ura!" galima yra nusivesti už nosies milijonus žmonių ir demokratiškojo šalyj, ne tik Vokietijoj. Tą pavojų pripažino prezidentas Rooseveltas, ir klausimas dar yra ar jis galės jį atitolinti.

Kuopų susirinkimai

NEW YORK, N. Y. — SLA 126 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks lapkričio 8 dieną, 8 valandą vakare, SLA Centro Rastinėje, 307 West 30-th St., New York City. Visi nariai ir narės atsilankykite ir

užsimokėkite užvilktas mėnesines mokestis, kad neliktumet suspenduoti.

A. Pupilutė, sekr.

LAKRENC, MASS. — SLA 41 kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 3 dieną, 2 valandą po pietų, Lietuvių Klubo svetainėje. Visi nariai ir narės kviečiami skaitlingai atsilankyti ir užsimokėti mėnesines mokestis. Turime ir kitų reikalų aptarimui.

W. McGowan, sekr.

LOWELL, MASS. — SLA 173 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks lapkričio 2 dieną, 3 valandą po pietų, priprastoje vietoje. Visi nariai ir narės malonėkite dalyvauti ir užsimokėti mėnesines duokles. Taipgi yra ir kitų svarbių reikalų aptarimui.

L. Petkevičius, sekr.

AMBRIDGE, PA. — SLA 169 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks lapkričio 10 dieną, 2:30 val. po pietų, A. P. L. name, 798 Pine St. Malonėkite visi nariai atsilankyti. Taip pat pakalbinkite savo draugus prisirašyti prie SLA 169 kuopos.

A. Truska, sekr.

AR JAUČIATES NUVARGĘ — BE VIKRUMO?

Šaudo galvą — išpuola viduriui? Kada tik užsikimša jūsų smegenys, išpuola viduriui, dvokia kraujas, atsiranda skausmas, imkite FEEN-A-MINT. Tai malonus skonio liuosojanti kramtomą gumą švelniai bet tikrai liuosuoja vidurius. Imkite šią gumą. Ryte jausite šilumą pilvui, o vakare atgausite vikrumą. Jausitės ir esant milonai naudotaisi nebrangiu FEEN-A-MINT. Jis tinka ir jūsų šeimai. Naudokitės FEEN-A-MINT šandien!

Nepaprastas Palengvinimas Reumatiškų Skausmų

Nekentėkite bereikalingai raumenų skaudėjimų. Tūkstanciai žmonių pasiekė nepaprastą palengvinimą reumatiškų skausmų, strėnų raumenų skaudėjimų, išsinarinimų ir šiaip raumenų skaudėjimų vien išsitarinami su Pain-Expelleriu. Šis sensingas limmentas imai suteikia laukiamą palengvinimą. Virš 17 milijonų bonkū jū išparduota. Todel neatidėliodami nusipirkitė ir jū bonkute Pain-Expellerio. Reikalaukite Pain-Expellerio su inkuru ant dėžutės.

LITHUANIAN 153

"1940" Gyduolės

"1940" LINIMENTAS teikia palengvinimą žmonėms nuo skaudamų muskulų, reumatizmo, deglo pečiuose ir strėnose, deginimo kojų padų. Atletai naudoja jį po treniravimosi. Ligonbuciai naudoja jį. Daktarai rašo receptus ligoniams. Pamėgin-kite ir jū.

"1940" COUGH SYRUP, tai puikus prirengimas tiems, kurie turi kosulį nuo šalčio, balso užkimimą, arba sausą kosulį, erzinantį kvėpavimo organus. Tinka kūdikiams ir suaugusiems žmonėms.

"1940" LAXATIVE — vidurių liuosavimui pilės. Kada žmogus jaučiasi pailses, pavargęs, turi galvos skaudėjimą, to prieštamsi gali būti vidurių neveiklumas. Paimkite dvi ar tris "1940" Laxative pilies einant gult, o ryte atsikėlę jausitės linksmas, sveikas ir pilnas gyvumo. Mes rekomenduojame jūms naudoti "1940" Laxative pilies.

"1940" HEADACHE POWDER. Galvos skaudėjimas pas daugelį žmonių yra kasdieninis svečias. Tam yra priežastis. O "int galvos skaudėjimą, darbe jūms nesiseka, negalite būti tik ikalus savo draugijoj. Kada pajaučiate galvos skaudėjimą, visada naudokite "1940" Headache Powder.

"1940" TREJANKA, tai sudėtis geriausių vaistų-augmenų, vuo-gų, žiedų, lapų, žievių, šaknų, specialiai parinktu lietuviu skoniu. Užpilkite tą sudėtį geru šnapsu ir už dviejų-trijų dienų gerkite vieną stiklučią rytė, ar daugiau. Tas duos jūms gerą apetitą valgyti, jausitės linksmas ir sveikas. "1940" Trejanka yra No. 1 didėlimis dalimis prirengta. Pliant šnapsą, šaknyas nebėga iš bonkos.

REIKALINGI AGENTAI didesnėse lietuvių kolonijose šias gyduoles pardavinėti valstinėse ir žmonių namuose. Mes apmokame už gyduolių garsinimą per radio ir laikraščiuose. Vietose, kur negalėtumet šių gyduolių gauti valstinėse, parašykite mums laiška — mes prisijusime.

ANTRACINE SALES AGENCY

Sales Manager A. Staniškis,
Shenandoah, Pa.

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA

Su Angliškai Paaiškinimais — Pritaikytai Amerikos Lietuviams

Sutaisė DR. D. PILKA

Gramatikoje pilnai išdėstyta visos kalbos dalys ir pagrindinės rašybos taisyklės — žodžių daryba, linksnavimas, asmenavimas, sintaksė, skiriamųjų ženklų nurodymas ir apie 1,500 veiksmo žodžių angliskas žodynas.

KAINA \$1.00 su pristatimu.

Agentams ir mokykloms duodama nuolaida. Reikalaukite pas DR. D. PILKA, 528 Columbus Ave., Boston, Mass.

MUSŲ PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI

MUSŲ ADVOKATAI

Adv. F. J. Bagočius,

"Kaleivio" Name,
288 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Valandos kasdien: 9 iki 7.

Adv. K. P. Gugis,

Chicago, Ill. Kamb. 1431-1434.
Namuose: 3323 So. Halsted St.
Ofisas: 127 No. Dearborn St.
Vakaris: 6 iki 3:30.

Adv. C. Voketaitis,

50 Court Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: TRIangle 5-3422
Tel.: EVergreen 8-7179

MUSŲ GYDYTOJAI

Dr. G. J. Tarulis,

Osteopatas Gydytojas,
7912 So. Halsted Street,
Chicago, Ill.
Valandos: 10-5 ir 7-9.

KNYGA APIE DŽIOVĄ IR TUBERKULŲŽĄ KAINA 25 CENTAI Parnė ir parduoda

Dr. Ignatas Stankus,

1210 So. Broad Street,
Philadelphia, Pa.

MUSŲ BIZNIERIAI

John Naghten & Co.

Established 1868
Insurance
1903 Insurance Exchange
Chicago, Illinois

MUSŲ BIZNIERIAI

A. J. KUPSTIS

SLA NARYS

Tel. So. Boston 9423

322 W. Broadway, South Boston, Mass.

Real Estate & Insurance
Specializuojami: Būstai,
Gyvenimo Namai ir Parnomi
Mandagūs ir Greitas Patarnavimas

"TELEFONAS DAUGIAU NEGU UŽSIMOKA UŽ LAIKĄ IR ŽINGSNIUS, KURIUOS JUMS SUTAUPO!"

BE TO JUNGIO, kurį telefonas padaro bei tarpe tavęs ir tavo draugų, giminių bei biznio pažinčių — telefonas jūms namuose gali sutaupyti jūms daug brangaus laiko ir žingsnių kiekvieną dieną. Keletas jų yra sursytai žemiam. Kuomet jū sukurdate, kiek telefonas gali dėl jū padaryti — ir kokia brangnybė jis gali būti skubiuose atsitikimuose — tai telefono užlaikymas kainuoja visai mažai. Kodėl neužsisakyti sau šiandien?

PIRKITE REIKMENIS per telefoną, kuomet oras blogas arba jūms nepatogu iš namų išeiti.

PASIAUKITE JUDŽIŲ TEATRĄ sužinojimai kas rodoma ir kada pradės rodyti vyriausią paveikslą.

KVIESKITE TELEFONU svečius, o žinote, kiek jū atsilankys. Telefono kute pirm atsilankymo pas draugus, kad žinotumet, jog jie bus namie kada nuyksite.

TELEFONUOKITE PASITRAVIMUI apie traukinių ir busų išėjimą, ir tt. Jūs galite sužinot laiką, pasisukiant MERIDIAN 7-1212, o apie orą WEATHER 6-1212.

SUSTARTIKITE PER TELEFONĄ, kad nereiktų laukti pas plaukų taisytoją, dantis ar kitą kokią profesionalą ar biznierių.

NEW YORK TELEPHONE COMPANY

MAŽIAU NEGU 3 PENKTUKAI PER DIENĄ PALAIKYS TELEFONĄ JUSŲ NAMUOSE UŽSISAKYKIT SAU ŠIANDIEN!

